

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2005

4. volební období

1210

INTERPELACE

poslance Miloslava Kučery

**na předsedu vlády České republiky Jiřího Paroubka ve věci problematického
naplňování zákonem stanovených kvalifikačních předpokladů pracovníky Státní
roślinolékařské správy**

a odpověď předsedy vlády České republiky Jiřího Paroubka na interpelaci

Ve smyslu § 112 odst. 4 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, předkládám poslancům následující interpelaci poslance Miloslava Kučery na předsedu vlády České republiky Jiřího Paroubka a odpověď předsedy vlády České republiky na tuto interpelaci. Poslanec Miloslav Kučera požádal o zařazení uvedené odpovědi na pořad schůze Poslanecké sněmovny. Interpelace a odpověď jsou přílohami sněmovního tisku.

Lubomír Zaorálek v.r.
V Praze dne 30. listopadu 2005

Příloha

evidenční číslo interpelace: .....⁷⁸¹

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum: 30 -09- 2005	
Č.j. 1000 S/05	Přílohy:

Interpelace

poslance Miloslava Kučery

ve věci:

**Problematické naplňování zákonem stanovených kvalifikačních předpokladů
pracovníky Státní rostlinolékařské správy**

na

předsedu vlády Jiřího Paroubka

Datum : 29.9.2005

00/1983/05

Vážený pane premiere,

obracím se na Vás formou písemné interpelace ve věci ve věci problematičkého naplňování zákonem stanovených kvalifikačních předpokladů pracovníky Státní rostlinolékařské správy. Po seznámení se s danou problematikou jsem dospěl k důvodnému podezření, že se jedná o smluvní postupy, při kterých docházelo k porušování zákona, neehospodárnému vynakládání státních prostředků s možným dopadem na kredibilitu České republiky v oblasti našeho vzdělávacího systému. Protože celá problematika je meziresortní, neboť část pravomocí k prošetření této záležitosti je v kompetenci ministerstva zemědělství a druhá část spadá do oblasti kompetencí ministerstva školství, obracím se s touto interpelací přímo na Vás.

Již několik let novelizaci zákona o státní rostlinolékařské péči si navrhuje a o vhodnosti či nevhodnosti jednotlivých pozměňovacích návrhů rozhoduje přímo vedení Státní rostlinolékařské správy, bez větší účasti a kontroly úředníků ministerstva zemědělství – svého zřizovatele. Bohužel je to spíše jev obecný, který vede k zbytečnému bujení byrokratické a ekonomické zátěže podnikatelské sféry. Předmětem mé interpelace je důvodné podezření, že vedení Státní rostlinolékařské správy si do zákona prosadilo zbytečně tvrdé odborné požadavky, jako podmínku pro možný výkon tohoto zaměstnání a poté „naplňovalo“ tyto podmínky nezákonným způsobem. Nabyl jsem dojmu, že vedení SRS si tím úmyslně vytvořilo prostor pro takovou personální politiku, která by stávající osoby ve vedení SRS „chránila“, zabránila otevřené konkurenci a dokonce umožňovala manipulaci s výběrem budoucích spolupracovníků. Neumím si vysvětlit, proč jinak by postupovali způsobem, kterým postupovali.

Vážený pane premiere, žádám Vás, abyste využil svých pravomocí, potřebné souvislosti nechal prověřit a v odpovědi na interpelaci mi sdělil, zdali studijní programy a doklady, jimiž se mnozí zaměstnanci rostlinolékařské správy prokazovali jakožto dokumentem prokazující základní vysokoškolské vzdělání pro zařazení do funkce rostlinolékař, zejména pokud se týče postgraduálního studia (PGS), odpovídá, nebo odpovídalo požadavkům podle tedy, ale i současně platných právních předpisů a zdali milionové finanční částky, které za tato studia rostlinolékařská správa zaplatila ze svého (státního) rozpočtu zemědělské univerzity (nebo přímo katedře?), byla zaplacená účelně, resp. zda nejde o vydání finančních prostředků bez právního důvodu. Na formě studia, úplatě, počtu ke studiu PGS vyslaných zaměstnanců správy a studijním programu, se správa s příslušnou katedrou zemědělské univerzity vždy písemně dohodla a se zaměstnanci uzavřela smlouvu o postgraduálním studiu. I zde dávám podnět k právnímu přezkumu těchto smluv a dále zjištění, zda šlo o akreditovaný studijní program splňující zákonem dané podmínky.

Dnem 1.1.1997 byla zákonem č. 147/1996 Sb. konstituována Státní rostlinolékařská správa (SRS), jejímž účelem bylo rostlinolékařství vykonávané úředními osobami, úředním orgánem. Výkon rostlinolékařství, rozumějme tím v přeneseném slova smyslu „lékaře rostlin“, měli a dosud mají, zabezpečovat, zaměstnanci správy s vysokoškolskou kvalifikací tak, jak určoval § 5 zákona č. 147/1996 Sb. (zrušen dnem 31.5.2004 zákonem č. 326/2004 Sb.), tedy akademicky vzdělaní rostlinolékaři. Rostlinolékaři, bez ohledu nato, jakého vysokoškolského vzdělání, i to v oblasti zemědělství, dosáhli, museli pro zařazení do funkce rostlinolékař prokázat jakožto základ absolventuru magisterského studijního oboru v oblasti rostlinolékařství nebo ochrany rostlin, nebo této kvalifikace mohli do 31.12.1998 dosáhnout úspěšným absolvováním postgraduálního studia, které podle tehdy platných právních předpisů trvalo nejméně tři roky a kromě jiného bylo zakončeno rigorózní zkouškou a udělením titulu „doktor“. Někteří zaměstnanci splňovali pro zařazení do funkce „rostlinolékař“ v době

konstituce úřadu (1.1.1997) zákonem stanovenou výjimku. Těch se ovšem problematika dosažení základní kvalifikace řádným vysokoškolským studiem netýká. Tento stav, rozumějme zákonem stanovené požadavky, trvaly v téměř nezměněné formě až do přijetí nového zákona o rostlinolékařské péči, tj. do 30. května 2004, kdy byl zákon č. 147/1996 Sb. zákonem č. 326/2004 Sb. zrušen. Závěru o splnění kvalifikačních požadavků podle zákona č. 326/2004 Sb. a chystané realizace služebního zákona musí v drtivém množství případů nutně předcházet zjištění splnění kvalifikačních požadavků podle předchozích právních předpisů. Splnění kvalifikačních požadavků podle zákona č. 326/2004 Sb. se netýká téměř nikoho, případně pouze několika jedinců. Přezkum splnění kvalifikačních požadavků pro výkon funkce rostlinolékař se může týkat zhruba kolem 400 zaměstnanců správy.

Protože se jedná o otázky splnění základních kvalifikačních předpokladů pro zařazení do funkce rostlinolékař a současně s tím i výkon poměrně odborně náročné úřední činnosti, splnění zákony daných podmínek, tedy pro postgraduální studium § 22 zákona č. 172/1990 Sb., o vysokých školách, který byl zrušen zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, anebo citované kvalifikace mohli dosáhnout studiem magisterským tak, jak zákony o vysokých školách dostatečně komentují, z důvodů obecného zájmu, pravdivosti, poctivosti, objektivity a odpovědnosti i k Evropské unii, **žádám o prošetření, jakým způsobem bylo realizováno studium pro zaměstnance rostlinolékařské správy kteří nesplňovali podle rostlinolékařského zákona kvalifikační požadavky, zejména postgraduální, do kdy bylo organizováno a jakými doklady univerzita vybavila absolventy. Zda doklady o vysokoškolském studiu, které rostlinolékařská správa uznala jako správné a které vystavovaly zemědělské univerzity v Praze a Brně, skutečně prokazovaly splnění kvalifikačních požadavků podle § 5 zákona č. 147/1996 Sb. Žádám o podání zprávy, zda nazývané postgraduální studium, dostatečně komentované zákonem o vysokých školách a pokynem ministra školství tělovýchovy a mládeže, (POKYN č. 19 736/91-302 ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR ze dne 4. července 1991 k postgraduálnímu studiu – platnost pokynu zaniká dnem 31.12.1998 spolu se zánikem postgraduálního studia, viz § 98 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách), skutečně tímto studiem bylo, a zda další jinak pojmenovaná studia (distanční specializační, celoživotní vzdělávání), splňovala podmínky podle vysokoškolského, a to i předchozího, a rostlinolékařského zákona, a zda kvalifikace rostlinolékaře byla ředitelem SRS přiznána oprávněně. A to také proto, protože za tato studia byly vynaloženy velké finanční prostředky řádově jdoucí do miliónů, podle hrubých odhadů překračující 3 mil. Kč.**

Protože je snaha státní správu co do personální problematiky a co nejdříve to bude možné, podřídit zcela služebnímu zákonu, mám zato, že v případě rostlinolékařské správy je třeba učinit potřebná, shora nastíněná šetření tak, aby dozorové orgány v kompetencích daných služebním zákonem, případně dalšími právními předpisy, později neodhalily to, co by bylo vhodné odhalit již dnes a již dnes učinit potřebná opatření a povolat k osobní odpovědnosti zainteresované vedoucí zaměstnance SRS, zejména ředitele a náměstka, kteří tyto funkce vykonávají od 1.1.1997. Mám zato, že absenci takové iniciativy bychom později před příslušnými vnitřními kontrolními a jinými orgány této republiky, ale i Evropskou unií, v jejichž zemích je postgraduální studium studiem frekventovaným a studiem doktorským, velmi problematicky vysvětlovali.

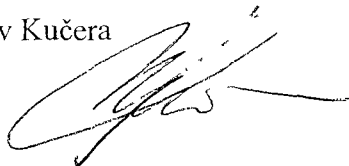
Vážený pane premiére,
v příloze této interpelace Vám jako její nedílnou součást přikládám právní rozbor celé záležitosti a žádám Vás o co nejrychlejší, ale zodpovědné prošetření celé záležitosti. Zároveň

Vás žádám, pokud se potvrdí, že jde o protiprávní jednání některých osob nebo institucí a pokud se potvrdí nevhodné nakládání se státními prostředky, abyste mě v odpovědi na tuto interpelaci informoval, jaké kroky jste učinil k nápravě vzniklého stavu a k potrestání jednotlivých zodpovědných osob.

Dobře si uvědomuji, že veřejná publikace této záležitosti nemůže České republice nijak prospět. Proto bych uvítal, kdyby v odpovědi byly vyjasněny všechny mé pochybnosti a podezření nebo kdyby z odpovědi bylo jasné, že došlo k nekompromisní nápravě stavu a potrestání viníků, abych nemusel věc zařazovat na pořad jednání Poslanecké sněmovny.

S pozdravem

ing. Miloslav Kučera

Příloha: Právní rozbor získávání potřebné kvalifikace na SRS

Právní rozbor získávání potřebné kvalifikace na SRS

Obsah:

- I. Část – Úvod k faktům
- II. Část – Rekapitulace
- III. Část – Smlouva o dílo s univerzitou
- IV. Část – Právní rozbor z 21. listopadu 2001 (dále i „listopadový rozbor“)
- V. Část – Meziobdobí od listopadového rozboru do října 2003
- VI. Část – Hodnocení z hlediska platnosti smluv uzavřených se zaměstnanci
- VII. Část – Hodnocení z hlediska trestního práva
- VIII. Část – Hodnocení z hlediska zákona č. 218/2002 Sb., o služebním poměru
- IX. Část – Závěr

I. Část Úvod k faktům

Předmětem právního rozboru je bezprecedentní hromadné falšování vysokoškolských dokladů o základním vysokoškolském vzdělání nutného pro výkon funkce „rostlinolékař“ a naprosto nevídaný postup Státní rostlinolékařské správy charakterizovaný byrokratickou mocenskou („subordinační“) zvůlí, arogancí, podvody, kamuflážemi a porušováním zákonů České republiky vůči vlastním zaměstnancům, a to ve věcech získávání základní zákonem předepsané kvalifikace v oboru ochrany rostlin nebo rostlinolékařství, jako základní a nezbytnou podmínkou k výkonu příslušné funkce, tedy funkce „rostlinolékař“, ve Správě, studiem při zaměstnání. Ve věcech řádného vysokoškolského vzdělání a dosažení základní zákonem požadované kvalifikace zaměstnanců v oboru ochrany rostlin nebo rostlinolékařství jde řádově o 100 až 200 zaměstnanců Správy a výdaje ze rozpočtu Správy činěných bez právního důvodu a od 1.1.1997 řádově ve výši několika miliónů korun; podle velmi hrubého odhadu na počátku roku 2004 překračující 3 milióny korun.

S odkazem na předchozí odstavec je předmětem právní rozbor a nedůvodnost miliónových finančních výdajů za školení či kurzy svévolně a v rozporu se zákonem nazývané představiteli Správy „postgraduální studium (PGS)“ a později studium specializační distanční (nebo i celoživotní vzdělávání), kterými podle „přání“ ředitele a náměstka (ale i jiných vedoucích zaměstnanců) měla být dosažena základní kvalifikace k výkonu funkce „rostlinolékař“ a kterou mimo jiné tito pánové za dosažení vysokoškolské kvalifikace považovali a vydávali k tomu příslušné pokyny a proto v personálních platových věcech také tak jednali. Základní vysokoškolská kvalifikace „rostlinolékaře“ předepsaná zákony popsány způsoby nikdy podle tehdy (i nyní) platných zákonů dosažena nebyla. Řádné kvalifikace podle zákona mohl zaměstnanec Správy dosáhnout pouze vysokoškolským vzděláním, studiem akreditovaných studijních programů v oboru ochrany rostlin nebo rostlinolékař v minimální délce čtyř let (magisterské studium) nebo do 31.12.1998 studiem postgraduálním v minimální délce tří let. Hromadně organizované dvouleté kurzy, a o nic jiného než kurzy se nejednalo, byly vedoucími zaměstnanci Správy a zemědělskými univerzitami označeny za řádné výše citované studium splňující kvalifikační požadavky podle zákona ač tomu tak nebylo, byly hromadně vydávány „vymyšlené“ (bohužel za spolupráce se Zemědělskou univerzitou) doklady o vysokoškolském studiu a jak výše předesláno, na Správě nazývané od 1.1.1997 zhruba do konce roku 1999 „postgraduální studium“ (PGS), a po interním zveřejnění právních pochybení, porušování zákonů, podvodů vůči zaměstnancům a nedůvodných finančních výdajů ze státního rozpočtu v listopadu 2001 rozeslané na více než 100 e-mailových adres Správy, přejmenované na „distanční specializační studium“ (dále i „distanční studium“) a na „brněnskou specialitu“ nazvanou „celoživotní vzdělávání“. Těmito způsoby podle pokynů a

přání představitelů Správy „nabývali“ zaměstnanci kvalifikaci pro výkon funkce „rostlinolékař“. Namísto toho, aby se s podvody a porušováním zákonů skončilo (v polovině roku 2001- viz listopadový rozbor), „iniciativa“ vedoucích zaměstnanců Správy k ještě větší kamufláži a podvodům nabyla na intenzitě. Důvody byly minimálně dva: katedra ochrany rostlin potřebovala nutně finanční prostředky a z „rozjetého vlaku“ plného podvodů a lži se už nechtělo nikomu vyskočit, někdo se bál, někdo byl na to pohodlný, natož ho zastavit a začít se chovat podle zákonů České republiky, minimálně podle platného zákona o vysokých školách a zákona o rostlinolékařské péči a vyplácení náhrad podle vyhlášky č. 140/1968 Sb. nepomíjeje. Jak mohly být vypláceny náhrady za postgraduální studium podle této vyhlášky, když se o postgraduální studium nejednalo? Ač mnozí zaměstnanci reptali, nakonec v obavě o ztrátu zaměstnání sklonili hlavu a poslušně „absolvovali“ dvouletý kurz, který ředitel a náměstek přikázali na Správě uznávat za řádné akreditované postgraduální (rozumějme doktorské) studium, ač takovým nebylo a zaměstnanci zákonem požadovanou základní kvalifikaci pro výkon funkce rostlinolékař nezískali, přesto byli podle pokynu ředitele a náměstka zařazeni do funkce „rostlinolékař“ a samozřejmě Správa za tyto kurzy ve svém součtu platila zemědělské univerzitě miliónové finanční prostředky ze svého rozpočtu.

II. Část Rekapitulace

Státní rostlinolékařská správa (SRS) byla konstituována zákonem č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů (dále i „zákon“). Zřizovatel, Ministerstvo zemědělství České republiky (dále i „MZe“) vydalo Zřizovací listinu a Statut Státní rostlinolékařské správy pod čj.: 3368/96-3000. Správa byla zřízena s účinností od 1.1.1997 po vyčlenění Správy ochrany rostlin (SOR), tehdejší satelitní organizační jednotky Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ), z něhož byla vyčleněna právně, personálně, finančně a majetkově zákonem.

Vyčleněný majetek představoval částku překračující 81 mil. Kč a personálně se řádově jednalo o počet kolem 500 zaměstnanců. Vedoucí zaměstnanci Správy si přisvojili bez odpovědných odborných argumentů termín „rostlinolékařství“, proto Státní rostlinolékařská správa, rostlinolékařská péče, rostlinolékařská praxe, rostlinolékaři aj., resp. různá verbální přízviska hemžící se všemi možnými názvy vždy doplněná o termín „rostlinolékařství“ či „rostlinolékař. Že se nikdy o rostlinolékařství nejednalo (viz zákon č. 61/1964 Sb., o rozvoji rostlinné výroby, jehož podstatné části zákon č. 147/1996 Sb. zrušil), že si tvůrci zákona č. 147/1996 Sb. (jakož i jeho novel a prováděcích právních předpisů stejně jako později i zákon č. 326/2004 Sb.) a protagonisté budoucí Správy, během roku 1976 bez jakýchkoli odborných důvodů přisvojili snové odborné výšiny bez institucionálního zdůvodnění a které institucionálně zjevně správnímu úřadu nenáleží, jak alespoň z názvu zákona a kompetencí je zjevné, přičemž řádného vzdělání dosáhla pouze hrstka zaměstnanců (hrubým odhadem počet nepřevyšoval v roce 1997 deset), je po objektivním hodnocení a více jak sedmiletém trvání Správy nanejvýš srozumitelné. Nutno říci, že tato skutečnost musela být nezávislému pozorovateli zjevná hned z počátku existence Správy, avšak to v případě, že by taková vůle existovala a protagonistům se nenechala zcela volná ruka legislativní, právní, ekonomická a organizační. Snové představy protagonistů Správy o odborných výšinách „rostlinolékařství“, kterou budou zajišťovat akademicky vzdělání „rostlinolékaři“, se velmi brzy rozplynuly jejich vlastním přičiněním. Namísto toho, aby zemědělská univerzita „produkovala“ ze zaměstnanců Správy kvalifikované „rostlinolékaře“ (neodpustím si srozumitelné prozaické vyjádření „lékaře rostlin“) absolvováním řádného akreditovaného studia, čtyřletého magisterského nebo tříletého postgraduálního, mlčky se přihlíželo, jak se organizují dvouleté kurzy vydávané za postgraduální studium. Do současné doby nikdo z „duchaplníků“ Správy obecně a odborně

nedefinoval pojem „rostlinolékařství“, a že tento stav ponechává v relativním klidu zřizovatele, totiž Ministerstvo zemědělství, je velmi zajímavé. V každém případě je třeba na okraj poznamenat, že permanentní a ve své byrokratické svévoli a aroganci „karanténnické“ praktiky a praktiky odboru přípravků na ochranu rostlin realizovaných hrstkou lidí ve vedení Správy za netečného přihlížení zřizovatele, slepé poslušnosti řadových zaměstnanců, kterým ostatně nic jiného nezbyvá, je po vstupu do Evropské unie (EU) nezbytné podrobit nezávislému odbornému a právnímu přezkumu a hodnocení, rozboru a stanovisku, ve věcech podivných „studií“ a ještě více podivných finančních výdajů z rozpočtu Správy, nezávislému přezkumu (audit) minimálně za účasti zástupců Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Nejvyššího kontrolního úřadu, Ministerstva zemědělství a případně dalších kontrolních či dozorových orgánů. Nebude od věci ani přítomnost zástupce státního zastupitelství.

Z bývalé „SORky“ bylo na Správu s účinností od 1.1.1997 delimitováno řádově kolem 500 zaměstnanců ÚKZÚZ. A tím se dostáváme k meritu věci, totiž k jejich kvalifikaci objektivně posuzované podle § 5 zákona č. 147/1996 Sb. (zrušen zákonem č. 326/2004 Sb.) a zákona o vysokých školách, rozumějme zákonem požadované vysokoškolské (akademické) kvalifikaci v oboru ochrany rostlin nebo rostlinolékař, získané absolvováním akreditovaného studia tak, jak předepisuje zákon, jakožto základního vzdělání nutného pro zařazení do výkon funkce „rostlinolékař“ ve srovnání s praktikami na Správě, ale i na zemědělské univerzitě, tedy ke kurzům úplatně realizovaných od 1.1.1997 do 31.5.2004. Jakási „studia“ probíhají i nadále a ty je rovněž třeba podrobit přezkumu minimálně podle vysokoškolského zákona.

S účinností od 1.1.1997 žádný ze zaměstnanců Správy nevykazoval zákonem předepsanou kvalifikaci „rostlinolékaře“ získanou řádným vysokoškolským studiem a tak, zaměstnanci, kteří ke dni nabytí účinnosti zákona č. 147/1996 Sb. byli delimitováni na Správu a vykonávali odborné činnosti na úseku rostlinolékařské péče nejméně osm let, byla přiznána výjimka ze vzdělání, resp. se na ně nevztahovalo ustanovení § 5 odst. 1 zákona č. 147/1996 Sb. Rostlinolékařská správa začíná fungovat jako „rostlinolékařský“ úřad v okamžiku, kdy žádný ze zaměstnanců nevykazuje zákonem požadované řádné vysokoškolské vzdělání v oboru „rostlinolékař“. Řádné vysokoškolské studium v oboru ochrana rostlin (absolvování akreditovaného studia ochrany rostlin) někteří zaměstnanci vykazují, avšak drtivá většina nikoli. A tím celá záležitost tzv. „postgraduálního studia začíná. Zaměstnancům Správy se od ledna 1997 doslova a do písmene lže, někteří byli donucováni nastoupit na „postgraduální“ studium, které postgraduálním studiem nebylo, donucováni k podpisu jakýchsi smluv o postgraduálním studiu a povinnosti setrvat u Správy tři roky po skončení tzv. „postgraduálního studia“. Zřejmě počátkem roku 1997 (ale je možné že i v druhém pololetí 1996, kdy se konstituce Správy připravovala), nebo v průběhu prvního pololetí, se schází ředitel Správy a další vedoucí zaměstnanci Správy s docenty a profesory z katedry ochrany rostlin zemědělské univerzity v Suchbátově a protože se domnívají, že jsou povoláni k tomu, aby stanovili studijní program a délku studia postgraduálního, také tak činí. Obecně přijatelným odůvodněním pro svolání, činnost a závěry této samozvané „akreditační komise“ byl názor jejích členů, že přece zemědělský inženýr, který už vysokou zemědělskou školu má, ale jiný obor, nebude tak dlouho studovat, údajně jsou některé předměty hodně podobné, a tak postačí, když stanoví postgraduální studium hromadně pro 25 až 30 zaměstnanců a určí i náplň tzv. studia a dobu soustředění zaměstnanců a to pouze v trvání dvou let. Řádné magisterské studium pro splnění kvalifikace rostlinolékař nebo v oboru ochrany rostlin trvalo minimálně čtyři roky a to už vůbec nepřipadalo v úvahu. A také příslušná katedra „potřebovala“ peníze poskytované Správou. Jiné studium, resp. delší než dva roky, pro zaměstnance Správy podle rozhodnutí samozvané akreditační komise nepřipadalo v úvahu a také ani organizováno nebylo. A tak lze vyloučit jakési udržování kvalifikace, školení,

prohlubování či jiné aktivity komentované zákoníkem práce. A i když by takové aktivity byly organizovány, mohly být organizovány pouze pro zaměstnance, kteří základní zákonem stanovené kvalifikace „rostlinolékaře“ dosáhli.

Zákoník práce komentuje pouze situace, kdy se již získaná kvalifikace prohlubuje, umožňuje se další školení apod. Udržování kvalifikace, školení, prohlubování či jiné aktivity komentované zákoníkem práce v popisovaném případě muselo předcházet získání základní zákonem předepsané kvalifikace „rostlinolékaře“. Ta získána podle příslušných právních předpisů nebyla, přesto Správa vynakládala k rukám vysoké školy miliónové finanční částky znějící na platby za postgraduální studium.

A když byl dvouletý kurz skončen, Správa tento kurz uznala za akreditované postgraduální studium (které je ostatně minimálně tříleté a trvá maximálně až sedm let se započtením přestávek) a zaměstnancům přiznala kvalifikaci rostlinolékař. A tak to pokračovalo do května 2001, kdy jsem celé popisované studium podrobil právnímu přezkumu právě proto, že jsem měl vypracovat návrh nové smlouvy pro zemědělskou univerzitu a tedy nesl odpovědnost za právní bezvadnost (předcházející smlouvy dohlížel a komentoval tehdejší vedoucí právního oddělení); výdaje v této době činily zhruba přes tři milióny korun (bude třeba upřesnit). Během léta pokračovaly diskuse a protože úpornost vedení Správy nadále pokračovat v dvouletých kurzech a považovat je za řádné vysokoškolské studium, tentokrát a pro dobu další však iniciativou ředitele Správy s přemalovaným vývěsním štítem tzv. postgraduálního studia na „specializační distanční studium“, které bylo délkou a náplní totožné s předchozím tzv. postgraduálním studiem. Protože se nadále a z titulu moci (co zmůže obyčejný doktor práv v pozici obyčejného referenta) ředitel po dohodě s katedrou rozhodl pokračovat bezostyšně v „načatém díle“, kdy mimo jiné, jak se vyjádřil jeden docent s příslušné katedry „my ty vaše peníze potřebujeme, nebo můžeme katedru zavřít“, nezbylo jinak, než se zjevným porušováním rostlinolékařského zákona a zákona o vysokých školách seznámit zaměstnance správy. To poté, kdy ředitel na námitku právníka, že jde o výdaje ze státního rozpočtu bez právního důvodu a na podivně stanovená studia, jejichž dvouletým absolvováním zaměstnanci zákonem požadovanou kvalifikaci nezískávají, sdělil „já jim ty peníze stejně dám!“. Dne 22.11.2001 bylo na více jak sto e-mailových adres rozesláno interní sdělení obsahující právní rozbor a další údaje a návrhy, resp. bylo rozesláno téměř na všechna pracoviště satelitních organizačních jednotek Správy.

Není od věci připomenout ustanovení § 126 zákoníku práce, které se v lepším případě s diplomatickou servilností nebralo v úvahu, a v tom horším případě se text tohoto ustanovení demagogicky zkreslil. Kdo totiž tvrdil, že o žádné postgraduální studium, které bylo organizováno do konce roku 1999 bez ohledu na § 98 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách jako by se nechumelilo, nejde a že žádné „hromadné“ realizované studium (v podstatě kurzy), například distanční (jak bylo pojmenováno) v délce dvou let, splnění kvalifikačního požadavku podle § 5 zákona o rostlinolékařské péči neposkytuje, byl označen za lháře, „lidem mátl hlavy“, bylo doporučeno se od něho distancovat a nevést s ním žádné hovory na toto téma apod. K tomu, aby se kvalifikace prohlubovala či doplňovala, je logické, že tato kvalifikace musí být nejdříve získána a to tak, jak stanoví právní předpisy. Nikoli tak, jak stanoví hrstka vedoucích zaměstnanců Správy. Ta ve spolupráci s univerzitou stanovila program výuky a dvouletou délku. Námitka, že akreditované studium, náplň a délku, splňující požadavky dané zákonem může stanovit podle vysokoškolského zákona pouze akreditační komise jmenovaná ministerstvem (MŠMT), neobstála. Jak je možné splnit a získat vysokoškolskou kvalifikaci v oboru rostlinolékař nebo ochrana rostlin stanovil tehdejší zákon o rostlinolékařské péči (§ 5 odst. 1 zákona č. 147/1996 Sb. o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, dále i „rostlinolékařský zákon“) a vysokoškolské zákony (§ 22 zákona

č. 172/1990 Sb. včetně Pokynu a § 45, 46, 78 a jiné zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, dále i „vysokoškolský zákon“).

III. Část

Smlouva o dílo s univerzitou

Správa uzavřela v roce 1997 (bližší datum nemám k dispozici) po své konstituci pod dohledem tehdejšího vedoucího právního oddělení smlouvu (kterou rovněž nemám k dispozici) na citovaná podvodná studia PGS a v roce 1999 opět pod dohledem téhož právníka smlouvu o dílo. Zemědělská univerzita poskytla návrh smlouvy o dílo na poskytování dvouletého PGS, které samozřejmě PGS nebylo, a vedoucí právního oddělení k této smlouvě vypracoval námitky, nad jejichž věcným charakterem je vhodné se zamyslet, ale to, co je podstatné, je to, že v podstatě odsouhlasil, že výuka poskytovaná zemědělskou univerzitou a vydávána za PGS je podřízena pravidlům nomitování smlouvy o dílo, typové smlouvě obchodního zákoníku. V podvodech se pokračovalo dál a na jaře v roce 2001 se začal připravovat další dvouletý běh tzv. PGS pro asi 30 zaměstnanců Správy s nástupem ve druhém pololetí tohoto roku. Návrh této smlouvy o dílo jsem již obdržel já. Stalo se tak zhruba na přelomu dubna května nebo v květnu 2001. Tímto okamžikem se začalo odvíjet martyrium, které je v ostatních článcích popsáno a do současné doby není právně ani organizačně vyřešeno. Bylo zjevné, že jakékoli studium nemůže být podřízeno pravidlům obchodní smlouvy o dílo. Pokyn k vypracování smlouvy o dílo dal ředitel. Připojil návrh smlouvy o dílo vypracovaný před dvěma lety univerzitou a původní námitky vedoucího právního oddělení z roku 1999. Byla zkonstatována závažná absence potřebných informací, listin a podkladů. Během května a června byla provedena zběžná zjištění týkající se PGS zde na Správě a několikrát bylo vysloveno ujištění, že PGS je v pořádku, že zaměstnanci Správy je již dlouhá léta studují (studovali je i „za ÚKZÚZu“) a získávají tak kvalifikaci rostlinolékaře podle § 5 zákona č. 147/1996 Sb., a dříve ji získávali tímto způsobem pro právního předchůdce Správy. Na návrh smlouvy ředitel extrémně spěchal, protože potřeboval urychleně věc „projednat“ se zemědělskou univerzitou. Následně byla provedena podrobná právní zjištění stejně jako konfrontace s právními předpisy a osobní jednání se zástupcem zemědělské univerzity.

Latentní právní pochybnosti o těchto kurzech vydávaných za vysokoškolské studium (PGS) se potvrdily. Následně byl o právním a faktickém stavu ředitel ústně a i písemně informován (viz interní sdělení ze dne 26.6.2001) a bylo mu dostatečně důrazně sděleno, že žádnou smlouvu o poskytnutí PGS nelze podepsat, že se o žádné PGS nejedná, že jde pouze svým charakterem o kurzy, a že by se jednalo o výdaje finančních prostředků Správy bez právního důvodu. Protože záležitost týkající se tzv. PGS byla vedoucími zaměstnanci Správy zamlžována, informace byly strohé a navíc rozporuplné, nezbylo jinak, než věc osobně projednat se zástupcem zemědělské univerzity, jak je sděleno výše. Při tomto jednání (dne 26.6.2001 – viz interní sdělení) vyšly v konkrétní podobě najevo skutečnosti, které se krátce před tím po prostudování právních předpisů týkajících se PGS předpokládaly. Opětovně byl ředitel v červenci 2001 upozorněn, že žádnou smlouvu o poskytnutí PGS nelze podepsat, že se o žádné PGS nejedná a že by se jednalo o výdaje finančních prostředků Správy bez právního důvodu. Na právní argumentaci odpověděl: „Já jim ty peníze stejně dám.“ V tento okamžik bylo zjevné srozumitelné, že se ani tak o získání řádné a základní kvalifikace rostlinolékaře formou PGS podle zákona § 5 zákona č. 147/1996 Sb. nejedná, že jde hlavně o to, aby univerzita „nějak“ (podle některých informací přímo katedra ochrany rostlin) obdržela k provozu katedry finanční prostředky Správy čítající podle jednotlivých smluv 500 až 600 tis. Kč, ve svém součtu však miliónové finanční prostředky. Vzhledem k faktickému finálnímu výsledku tzv. PGS bylo zjevné, že zaměstnanci Správy v tzv. „hromadném“ PGS

sehráli úlohu statistiků a posloužili k odůvodnění převodů finančních prostředků Správy zemědělské univerzity.

V souvislosti s uvažovaným zahájením dalšího dvouletého běhu tzv. „PGS“ nebo „distančního specializačního studia rostlinolékařství“, jehož absolvováním by dalších předpokládaných 26 zaměstnanců SRS mělo splnit kvalifikační požadavky podle § 5 rostlinolékařského zákona, odstartovaného na podzim roku 2001, Univerzita v první polovině roku 2001 (pravděpodobně v dubnu) předložila SRS návrh „Hospodářské smlouvy uzavřené podle § 536 s násl. obch. zákoníku“ s požadavkem zaplatit za toto studium 740.000,-- Kč. Už z preambule a předmětu plnění návrhu smlouvy bylo zřejmé, že návrh obsahuje závažná věcná pochybení a právní pojmovou zmatečnost. Předmět plnění byl stanoven konkrétním závazkem Univerzity „uspořádat pro objednavatele čtyřsemestrové specializační distanční studium „ROSTLINOLÉKAŘSTVÍ“ ve smyslu zákona 147/1996 Sb. ...“ a závazek SRS zaplatit 740.000,-- Kč. Smyslem studia zabezpečovaného „péčí“ SRS pro své zaměstnance mělo být nikoli absolvování jakéhosi přesně nedefinovaného studia, byť pořádaného Univerzitou ve spolupráci se Správou, ale studia umožňujícího dosažení řádné kvalifikace „rostlinolékaře“ tak, jak stanoví v § 5 rostlinolékařský zákon. Díky mocenskému postavení signatářů a rozporů se zákony rigidně trvající kurzy zákonný požadavek nesplňovaly a permanentně byly dlouhé roky bez jakýchkoli skrupulí a úcty a respektu k zákonu organizovány a to i poté, kdy jasné právní stanovisko tyto tzv. studia odhalilo jako podvody.

Vedení SRS bylo po shora uvedených zjištění v polovině roku 2001 doporučeno, aby až do doby, než se tato dlouhodobá (prakticky od poloviny roku 1991 a tehdy se týkající pouze ÚKZÚZ) a nepříjemná situace (pro SRS od 1.1.1997) vyjasní, nezahajovat na podzim roku 2001 další běh studia a nezavazovat se k zaplacení 740.000,-- Kč požadovaných Univerzitou na dvouletý běh „distančního specializačního studia“ naplánovaný od podzimu 2001 do jara 2004. Zjištěná fakta a aktuální situace odůvodnila závěr, že všichni zaměstnanci, kteří absolvovali studium nazývané „postgraduální“, a SRS jim toto studium vzhledem k požadavku ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) rostlinolékařského zákona jako postgraduální uznala, postgraduálním studiem nebylo a zaměstnanci, kteří jej v dobré víře absolvovali podmínku základní kvalifikace dané zákonem nesplnili a ta jim byla přiznána bez právního důvodu z pokynu ředitele. Nelze jinak, než ke stejnému závěru dojít i ve věci tzv. „nástavbového specializačního distančního studia“ organizovaném následně po tzv. studiích PGS, resp. takto označených na „vymyšlených“ vysvědčeních univerzity nazývaného „distanční specializační studium“. A zase jde jen a jen o fakta – SRS po celou dobu své existence nezajistila svým zaměstnancům, kteří při nástupu nesplňovali kvalifikaci, získání zákonem požadovanou kvalifikaci „rostlinolékař“. To se samozřejmě netýká případů, kdy zaměstnanec SRS absolvoval řádné postgraduální studium podle podmínek stanovených právními předpisy anebo jiné řádné akreditované studium – akreditovaný studijní program. Později bylo zjištěno, že řádné postgraduální studium na vlastní náklady vykazovali čtyři zaměstnanci a ti také prokázali držení vysokoškolského diplomu, absolvovali rigorózní řízení a byl jim udělen titul doktor a podle informací studia absolvovali na vlastní náklady.

IV. Část

Právní rozbor z 21. listopadu 2001 (dále i „listopadový rozbor“)

VLASTNÍ PRÁVNÍ ROZBOR

I.

S účinností od 1.7.1990 platil zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách. Protože si („porevoluční“) praxe vynutila jasné a srozumitelné vymezení podmínek postgraduálního studia a konečně platné pro každého studenta stejnou měrou, délkou, rozsahem a náročností,

a koneckonců na žádost Rady vysokých škol podanou v zájmu jednotného postupu při realizaci postgraduálního studia, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále i „Ministerstvo školství“ nebo „MŠMT“,) vydalo k tomuto zákonu dne 4.7.1991 pod č. 19 736/91-302 pro všechny vysoké školy závazný Pokyn k postgraduálnímu studiu (dále i „Pokyn“) a uveřejnilo jej ve Věstníku MŠMT č. 10-12/1992, a jak lze ověřit v ASPI, byl publikován i ve sbírce zákonů. Po roce 1992 (do 1.1.1997 – konstituována Státní rostlinolékařská správa) logicky vzato neexistuje žádná výmluva pro odpovědné zaměstnance ÚKZÚZ, když vysokoškolský zákon ani jeho citovaný prováděcí právní předpis nerespektovali a organizovali výuku (tzv. „postgraduální“ studium, které pro absenci základních zákonem požadovaných podmínek tímto studiem nebylo) svých zaměstnanců v rozporu se zákonem. I když se zcela zjevně jednalo o výuku bez kvalifikačního efektu, rozumějme výuku, jejímž absolvováním později žádný ze zaměstnanců SRS nezískal požadovanou kvalifikaci „rostlinolékaře“ tzv. postgraduálním studiem a organizace se chovala jakoby zaměstnanec požadovanou kvalifikaci získal, přesto bylo řádově vynaloženo několik milionů korun zaslaných zemědělské univerzitě. Jaké konkrétní částky SRS vynaložila je třeba ověřit z bankovních převodů a z faktur (první dvouletý běh studia údajně 540 tis. Kč, druhý údajně totéž a na třetí běh se jednalo o závazku Správy, resp. o zaplacení Univerzity v Praze 740 tis. Kč, který byl údajně snížen o 100 tis. Kč).

V citovaných případech Univerzita vydala jakési vysvědčení o postgraduálním studiu, které stačí konfrontovat se zrušeným vysokoškolským zákonem a Pokynem (navíc odkazující se na nyní platný vysokoškolský zákon, který postgraduální studium zrušil) a zjistíme, že je neplatné pro zcela zásadní porušení vysokoškolského zákona č. 172/1990 Sb. a Pokynu. Postgraduální studium podle tehdy platného právního předpisu muselo být zakončeno obhajobou disertační práce, bylo přísně individuální a studentu se po obhájení disertační práce umožnilo rigorózní řízení a po jeho úspěšném absolvování byl studentu udělen titul „doktor“ (zkráceně „Dr.“), viz § 22 zák. č. 172/1990 Sb. a Pokyn, část I., odst. 5. Navíc, titul doktor se neuděluje jakýmsi vysvědčením, ale diplomem. Nebyl-li udělen titul doktor, nelze hovořit o úspěšném zakončení postgraduálního studia. Zde jde zjevně o podvod. Diplomem a titulem „doktor“ se samozřejmě žádný zaměstnanec a absolvent hromadného dvouročního tzv. „postgraduálního“ studia (Pokyn stanoví, že studium PGS trvá zpravidla tři roky, maximální doba trvání PGS včetně přerušení studia je sedm let – logicky lze dovodit, že PGS trvá minimálně tři roky) nemůže prokázat, nikdo z nich diplom s titulem doktor neobdržel. Řečeno srozumitelně, žádný student tzv. dvouročního „PGS“ organizovaného ÚKZÚZ po roce 1992, resp. 1991 a poté SRS po 1.1.1997, nebo také nazývaného „nástavbové distanční specializační studium“ v II. pololetí roku 2001 (a snad až do 31.5.2004), základní kvalifikaci požadovanou na výkon funkce „rostlinolékař“ podle § 5 rostlinolékařského zákona nesplnil. Jde o ve svém součtu milionové finanční částky vyplacené bez právního důvodu a zcela nezávaděhodnou personální situaci velkého množství zaměstnanců SRS (100 až 200, přesný údaj má personální oddělení), kteří byli utvrzováni splněním kvalifikačních požadavků podle rostlinolékařského zákona absolvováním dvouletého tzv. „postgraduálního“ nebo později tzv. „nástavbového distančního specializačního studia“.

II.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách, s účinností od 1.7.1998 zrušil a účinnost podstatné části svých některých ustanovení stanovil od 1.1.1999. Postgraduální studium, jakožto forma vysokoškolského studia a právní institut dnem 31.12.1998 na území ČR zaniklo, bylo zrušeno a tím zanikla i platnost Pokynu a s účinností od 1.1.1999 bylo možné poskytovat studium jen v intencích zákona č. 111/1998 Sb. V intencích zákona č. 172/1990 Sb. a Pokynu bylo však do 31.12.1998 možné

postgraduální studium dokončit. Podle § 98 zákona č. 111/1998 Sb. bylo dosavadní postgraduální studium nadále považované za studium doktorské.

Pokyn v odst. 2 stanovil, že PGS obsahuje přednáškové kurzy, zkoušky a zejména systematickou práci na řešení vědeckého problému a vyústí v předložení disertační práce, a studium je navíc přísně individuální. Ukončuje se vypracováním disertační práce, obhajobou disertační práce, kterou má student prokázat schopnost dosahovat původní vědecké výsledky a vykonáním rigorózní zkoušky. Hromadná výuka postgraduálního studia pro 20 až 30 studentů tedy nebyla možná.

Pokyn dále v odst. 5 stanoví, že absolventům PGS se přiznává akademicko-vědecký titul „doktor“ (ve zkratce „Dr.“), ostatně v souladu s § 22 zákona č. 172/1990 Sb..

Zaměstnanci SRS v žádném případě nepředkládali disertační práci (i když jakousi závěrečnou práci po dvou letech kurzů vypracovávali) a nevykonávali rigorózní zkoušku, stejně jako jim nebyl udělován titul „doktor“ a studium nebylo individuální. Jde o základní premisy PGS a finální efekt. Jednalo se o organizování „hromadného“ dvouročního (rádoby nazývaného „čtyřsemestrového“) kurzu pro zhruba 20 až 30 zaměstnanců Správy, jehož název s největší pravděpodobností bude předmětem diskusí. Podle nyní platného vysokoškolského zákona má vysoká škola předepsané akreditované studijní programy, bakalářský, magisterský a doktorský a podle § 98 odst. 1 písm. c) platného vysokoškolského zákona je postgraduální studium podle § 22 zákona č. 172/1990 Sb. považováno za doktorský studijní program podle platného vysokoškolského zákona. Studium organizované pro zaměstnance SRS nesplňuje žádná z kritérií stanovených vysokoškolským zákonem stejně jako dosavadním zákonem o rostlinolékařské péči, přestože je vysoká škola (Univerzita) poskytovala, nikoli však úplatně zaměstnancům SRS. Signatáři těchto kurzů se rozhodli obelstít oba zákony o vysokých školách a vlastní rostlinolékařský zákon a je paradoxem, že tak činili ve věcech rostlinolékařského zákona sami jeho tvůrci a protagonisté.

III.

Na tomto místě je třeba se zabývat nevyjasněnými ustanoveními rostlinolékařského a vysokoškolského zákona (zákon č. 111/1998 Sb.). Podle rostlinolékařského zákona zaměstnanec SRS, který nesplňoval kvalifikační požadavky podle § 5 odst. 1, písm. a) nebo c) (zákon č. 314/2001 Sb. zatím nebyl uvažován pro jeho účinnost od 1.1.2002), měl možnost splnit kvalifikační požadavky podle § 5 odst. 1 písm. b) rostlinolékařského zákona tím, že „musel být absolventem postgraduálního studia v oboru rostlinolékařství nebo ochrany rostlin“, jak uváděl tehdejší zákon. Postgraduální studium podle vysokoškolského zákona č. 111/1998 Sb. účinného od 1.7.1998, a pokud se týče PGS účinného od 1.1.1999, není zákonem upraveným studiem, není podle platného vysokoškolského zákona akreditovaným studijním programem (studiem). Správě Podle § 98 odst. 1 písm. c) vysokoškolského zákona bylo nahrazeno doktorským. Rostlinolékařský zákon a jeho § 5 jsou uvedeny do souladu s účinností až od 1.1.2002. Přesto nová zákonná úprava na věci nic neměnila – formou studia organizovaného pro zaměstnance SRS zákonem požadovanou kvalifikaci nebylo možné získat. Nejedná se o studium bakalářské, magisterské ani doktorské. Přesto, že interně se s Interním sdělením ze dne 21.11.2001 téměř všichni seznámili, pokračovalo se v díle na Správě začatém dne 1.1.1997 nerušeně dál. Dál se zaměstnancům lhalo, že získali po dvou letech kvalifikaci rostlinolékaře, dál se univerzitě platily statisíce a ve svém součtu milióny korun za fiktivní kvalifikaci. Proč? Nebylo vnitřních kontrolních a sankčních mechanismů jak na Správě, tak na Ministerstvu zemědělství, nebylo kontroly a povolání k odpovědnosti, nebylo ani mravnosti a jeden hlas řadového doktora práv byl zanedbatelnou a periferní

záležitostí z mocenských úřednických pozic umlčitelnou. Důležité bylo, aby fakulta ochrany rostlin, resp. zemědělská univerzita, dostávala „své“ statisíce a zdali tzv. „studium“ splňovalo požadavky dané kogentně zákony, nebylo důležité. Zkrátka vedoucí odpovědní zaměstnanci Správy (jsou ostatně ve vedení dodnes a tak se jim úspěšně daří z mocenských pozic podvody „držet pod pokličkou“) si dělali co chtěli. Proč? Systém jim to bez jakýchkoli nepříjemností, povolání k odpovědnosti, možnosti zamezit dalšímu protiprávnímu jednání, umožňoval.

Pokud by se jednalo o postgraduální studium a protože toto studium bylo přesně definováno v Pokynu, resp. byla přesně definována jeho náplň, způsob, průběh, ukončení a výsledný efekt (titul „doktor“) a „nástavbové distanční specializační studium“ (dále i „nástavbové studium“) nelze za PGS zaměňovat či jej nahrazovat a absolvováním nástavbového studia zaměstnanec SRS nesplnil kvalifikační požadavky podle § 5 odst. 1 písm. b) nezbylo jinak, než se věci zabývat co nejpodrobněji. Vysokoškolský zákon, a to jak zrušený zákon č. 172/1990 Sb., tak nyní platný zákon č. 111/1998 Sb., nástavbové distanční specializační studium jako vysokoškolské kvalifikované studium nezná a možnostmi středoškolského studia nebylo na místě se zabývat, a stejně tak i ustanovením odst. 3 § 5 tehdejšího rostlinolékařského zákona.

Při jednání zástupce Univerzity uvedl (a to dokonce dne 26.6.2001 viz interní sdělení), že na postgraduální studium je vyčleněno pouze 10 míst a ty byly již plně obsazeny – kapacitně Univerzita nebyla schopna více míst na postgraduální studium poskytnout, zejména pro přísně individuální charakter organizace výuky PGS. Na výuku postgraduanta byl vždy určen jeden vyučující Univerzity, zpravidla profesor. U výuky 20 až 30 zaměstnanců SRS tomu tak nebylo a u těchto zaměstnanců se v žádném případě o postgraduální studium nejednalo a jak bylo řečeno zástupcem univerzity, celá výuka zaměstnanců Správy měla charakter pouze kurzu. Jak shora uvedeno, nelze vycházet z chybného a všeobecně (v rámci SRS, ale i ÚKZÚZ) přijímaného pojmenování „postgraduální“, ale z faktické náplně, organizace a splnění podmínek studia stanovených právním předpisem.

IV.

Ve věci splnění kvalifikace „rostlinolékař“ tak, jak stanovil dosavadní rostlinolékařský zákon č. 147/1996 Sb. (zrušen s účinností od 31.5.2004 zákonem č. 326/2004 Sb.), bylo možné od 1.1.1997 (konstituována Správa) připustit pouze smlouvu o úplatném poskytnutí řádného postgraduálního studia Univerzitou, a s účinností od 1.1.2002, viz novela rostlinolékařského zákona č. 314/2001 Sb. a ustanovení § 5, bylo možné uzavřít smlouvu o úplatném poskytnutí magisterského či doktorského studia. Absolvování magisterského akreditovaného studijního programu trvá 1 až 3 roky a je podmíněno podle § 46 odst. 2 vysokoškolského zákona návazností na bakalářské studium v trvání minimálně 3 let. Splnění magisterského studia tak, jak s účinností od 1.1.2002 stanovila novela rostlinolékařského zákona zákonem č. 314/2001 Sb., nutně předpokládala (a nyní předpokládá) studium minimálně v délce 4 roků, a je nerozhodné, zdali studium bude mít formu podle § 44 odst. 4 vysokoškolského zákona prezenční (denní), distanční (dálkové), anebo jejich kombinaci. Novelu opět tvořili signatáři Správy, kteří samozřejmě obratem ruky zákon porušovali. V rostlinolékařském zákoně vypadaly podmínky kvalifikace výkonu funkce „rostlinolékař“ důstojně a v souladu s vysokoškolským zákonem, avšak praxe byla jiná. Praxe dostatečně komentuje porušování zákona přímo jeho tvůrci. Nabízí se otázka, proč takové podmínky pro získání základní kvalifikace pro výkon funkce „rostlinolékař“ do zákona signatáři dávali a obratem ruky je porušovali. Zákonnými podmínkami navrženými Správou byl zřejmě dostatečně „uklidněn“ zřizovatel, tedy Ministerstvo zemědělství, které zákon předkládalo a garantovalo jeho právní bezvadnost, ale nutno připomenout, že bylo zároveň povoláno naplnění litery zákona kontrolovat, a to se do současnosti za celé více jak sedmileté trvání Správy nestalo. To se

... nestalo a proto ona bezostyšná drzost, jistota úřední subordinační moci nad řadovými zaměstnanci a absence kontroly a následného povolání k odpovědnosti.

Faktem je, že s účinností od 31.5.2004, kdy byl zákon č. 147/1996 Sb. zrušen, žádný zaměstnanec Správy Správou organizovanými kurzy požadovanou základní kvalifikaci „rostlinolékaře“ nezískal. Řádově se jedná o 100 až 200 zaměstnanců (přesný údaj je na personálním oddělení). V této době však už s určitými posunutími účinnosti některých ustanovení platí služební zákon. Vzhledem k faktickému a právnímu stavu kvalifikační „vzdělanosti“ mnoha zaměstnanců Správy bude nezbytné se zabývat právní situací kurzů ve vztahu ke služebnímu zákonu a úporné snaze signatářů (ostatně opět těch samých – a proto si tvorbu nového zákona pečlivě pohlídali) v § 82 nového rostlinolékařského zákona č. 326/2004 Sb. minulost zamaskovat. Posuzováno s nadhledem a nezávisle, toto ustanovení vykazuje zjevné diskriminační poměry a výjimky, které služební zákon nepřipouští a navíc je zřejmé, že bude třeba přezkoumat, zda v případě citovaného ustanovení nejde o jinak nepřipustnou retroaktivitu.

Vzhledem k ustanovením vysokoškolského a dosavadního rostlinolékařského zákona za splnění kvalifikace nelze uznat dosud praktikované „specializační distanční studium“ obor rostlinolékařství nebo „specializační distanční nastavbové studium“ obor rostlinolékařství nebo ochrana rostlin, které je svým charakterem nastavbovým, tzn. středoškolským, avšak s jedním závažným postřehem; podle § 25 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů, nastavbové studium organizují střední, nikoli vysoké školy. Vysoké školy organizují studium bakalářské, magisterské a doktorské a to prezenční nebo distanční formou, případně jejich kombinací. Termín „distanční“ uvádí vysokoškolský zákon, termín „nastavbové“ vyhláška o středních školách. SRS se ve svých praktických postupech pojmově (institutivně) nevypořádala se zákony. Úpornost a mocenská jistota vedení Správy pokračovat v dvouletých kurzech a vydávat je za vysokoškolskou kvalifikaci byla tak intenzivní, že z právního hlediska nezbylo jinak, než diplomatiky doporučit Správě (rozumějme řediteli), aby požádala (v polovině roku 2001) Ministerstvo zemědělství o změnu zákona a tak umožnit dosud praktikované kurzy označit v příslušném zákoně za vysokoškolskou kvalifikaci anebo za splnění základního kvalifikačního požadavku k výkonu funkce „rostlinolékař“. V dané věci se mimo jiné odkazují i na interní sdělení ze dne 9.7.2001, které ještě nevycházelo ze zcela podrobných zjištění a byl brán jistý ohled na rutinní tvrzení SRS a Univerzity, doručené řediteli SRS a vedoucí personálního oddělení. Doporučení uvedené v citovaném interním sdělení vycházelo z osobního projednání celkového charakteru studia organizovaného SRS a Univerzitou v Praze pro zaměstnance SRS, kteří nesplnili při nástupu podmínku kvalifikace pro výkon funkce „rostlinolékař“. Obdobná, ne-li totožná, byla situace ve věci organizování zmíněného studia pro zaměstnance SRS na Mendelově zemědělské a lesnické univerzitě v Brně (dále i „Mendelova univerzita“).

MZe jednoznačně takový pokus odmítlo a za dostatečně výmluvný argument je třeba připomenout odmítavý dopis legislativního a právního odboru Mze ze dne 6.9.2001 pod čj. 33778/2001-2060, který reaguje na požadavek SRS prosadit „specializační distanční nastavbové studium“ do zákona. Přes všechno, co bylo řečeno a napsáno a co jest zákonem dáno, SRS na podzim roku 2001 pravděpodobně s nákladem 740.000,-- Kč (nebo 640.000,-- Kč – smlouvu vypracoval jiný právník a tak přesný údaj nemám) opětovně zahájila „specializační distanční studium“, jinak nazývané také „postgraduální“, z důvodu získání kvalifikace „rostlinolékař“ pro asi 26 zaměstnanců, kteří tuto základní kvalifikaci nutnou pro výkon své funkce při nástupu neměli a dosud ji nezískali.

Podle dosavadního rostlinolékařského zákona tedy žádný ze zaměstnanců, který absolvoval tzv. „postgraduální studium“, dále „nástavbové specializační distanční studium“ nebo „specializační distanční studium“, rovněž na Správě nazývané „PGS“, nesplnil kvalifikační podmínku pro výkon funkce „rostlinolékař“ a SRS mu podmínku splnění kvalifikace přiznalo bez právního důvodu. Vzhledem k zákonu č. 326/2004 Sb. a služebnímu zákonu bude nezbytné dovodit personální a právní důsledky. Zaměstnanec SRS, který postgraduální studium v požadovaném oboru absolvoval podle podmínek stanovených tehdy platnými právními předpisy, tj. vypracoval disertační práci, obhájil ji, úspěšně vykonal rigorózní zkoušku a byl mu přiznán titul „doktor“, kvalifikaci podle rostlinolékařského zákona samozřejmě splnil, stejně jako ten, který absolvoval řádné magisterské studium v délce minimálně jednoho roku, kterému však předcházelo studium bakalářské minimálně v délce tří let a magisterské studium na bakalářské navázalo, rozumějme oborově (podmínka ze zákona, § 46 odst. 2 vysokoškolského zákona).

V. Část

Meziobdobí od listopadového rozboru do konce roku 2003

Protože se v podvodech v neztenčené míře pokračovalo dál, žádost vedoucí personálního oddělení (viz žádost personálního oddělení SRS ze dne 15. září 2003 pod čj. OP-k-15/03 a tzv. „Dohody o doplnění kvalifikace“ doručené na ústředí SRS dne 16.9.2003 a zde zaevidované pod čj. 0735/2003) nebylo možné brát vážně a nebylo možné akceptovat návrh a vypracovat „Dohodu o doplnění kvalifikace“, ale pouze „Dohodu o magisterském studiu“ a to pouze v případech, kdy se na řádný akreditovaný magisterský studijní program rostlinolékařství (nebo ochranu rostlin), rozuměj na čtyřleté magisterské studium (presenční nebo distanční, případně může jít i o hybrid), přihlásil zaměstnanec SRS vykazující řádně ukončené středoškolské vzdělání. O to však nebyl zájem, resp. v podvodech se v neztenčené míře pokračovalo dál. Všichni zaměstnanci, kteří byli zařazeni do dvouročních kurzů (chcete-li „studia“), kteří již vysokoškolské vzdělání měli, avšak jiného oboru, opětovně nesplnili po jejich absolvování zákonem předepsaný požadavek splnění kvalifikace v oboru rostlinolékařství nebo ochrana rostlin; a v minulosti také dvouletými kurzy splnění požadavku kvalifikace nikdy nedosáhli. Pakliže zaměstnanec SRS již v minulosti vysokoškolské vzdělání získal v jiném oboru a nastoupil do řádného pracovního poměru, a to se týká všech zaměstnanců kteří byli na tzv. PGS vysláni, získání další vysokoškolské kvalifikace bylo a je pouze jeho vlastní věcí a je-li takové vzdělání (dosažení kvalifikace) nutné pro výkon zaměstnání a při nástupu do zaměstnání vykazovaným vysokoškolským vzděláním kvalifikační požadavek nesplňuje, musí si je doplnit na vlastní náklady a ve svém volném čase a zaměstnavatel se může pouze zavázat k uvolňování na studium, resp. ke strpění omluvené absence, kterou si zaměstnanec samozřejmě musí napracovat. Na takové zaměstnance se nevztahuje vyhláška č. 140/1968 Sb., pracovních úlevách a hospodářském zabezpečení studujících při zaměstnání, ve znění pozdějších předpisů. Pro některé vedoucí zaměstnance Správy je nezbytné připomenout, že zaměstnanec je povinen omluvenou absenci napracovat. Jakékoliv úhrady mzdy, cestovních nákladů aj., jsou v rozporu se zákonem a nepodléhají náhradám určených vyhláškou č. 140/1968 Sb.; zaměstnavatel náhrady a úlevy poskytoval bez právního důvodu a zároveň porušoval i pravidla účetnictví a zaměstnanci je neoprávněně pobírali, byť v dobré víře. Na fakt, že zcela běžně docházelo k úhradám při právně i odborně pochybeném jakémsi dvouletém kurzu honosně nazývaném později „distanční specializační studium“, které „nahradilo“ dřívější vývěsní štít „rostlinolékařské vzdělanosti“ tzv. „postgraduální studium“, které postgraduálním studiem nebylo, bylo srozumitelně a písemně upozorněno (a to několikrát), stejně jako na porušování vysokoškolského zákona a zákona o rostlinolékařské péči.

Bylo zjevné, že šlo o několik let zcela zbytečně organizované akce, neúčelné mrhání volným časem a úsilím zaměstnanců a vynakládání finančních prostředků bez právního důvodu, protože zaměstnanci SRS žádnou kvalifikaci v oboru rostlinolékařství nebo ochrany rostlin požadovanou rostlinolékařským zákonem nezískali (nejednalo se o akreditovaný studijní program). Po pečlivém a nezávislém právním přezkumu bylo zjevné, že jediným smyslem těchto akcí bylo zajistit od Správy příslušné katedře zemědělské univerzity SRS „nějakým způsobem“ příjem finančních prostředků Správy (míru vynaložených finančních prostředků Správy ze státního rozpočtu je třeba ověřit). Je zajímavé, že zemědělská univerzita se od 1.1.1997 tváří, jako by PGS a později akreditované (bakalářské, magisterské či doktorské) studium poskytovala (nicméně snahu univerzity nelze upřít, když ještě v listopadu 1999, tedy 11 měsíců po zrušení postgraduálního studia vydává zaměstnancům SRS jakési vysvědčení o absolvování v této době ukončeném PGS a Správa zaměstnanci přízná v rozporu s rostlinolékařským a vysokoškolským zákonem kvalifikaci rostlinolékaře).

Zcela jasně a srozumitelně bylo několikrát řečeno (i napsáno), že podepsání jakékoliv dohody o získání kvalifikace „rostlinolékaře“ podle § 5 odst. 1 písm. a) rostlinolékařského zákona v délce trvání kurzu (chcete-li „studia“) dvou let, bylo porušením zákonů, takové studium bylo neuskutečnitelné a takto určený a postižený zaměstnanec SRS byl ze zákona legitimní z důvodu porušení zákona takový kurz včetně podepsání jakési „Dohody o doplnění kvalifikace“ odmítnout (viz § 136 odst. 4 písm. c) zákoníku práce), protože o žádné získání citované základní kvalifikace pro výkon funkce požadované zákonem se nejednalo a o doplnění, zvýšení nebo rozšíření kvalifikace raději nemluvě, protože ty mohou být organizovány až po získání kvalifikace, a tudíž ze strany zaměstnance nebylo k čemu se zavazovat. A pokud by se zaměstnanec pod dohodu dobrovolně či pod nátlakem podepsal, podepsal by plnění (předmět plnění dohody), o kterém obě strany vědí, že nenastane (plnění podmínky nemožné – kvalifikaci v oboru rostlinolékařství nebo ochrany rostlin nelze získat za dva roky – a z toho se dovozuje neplatnost takové dohody a samozřejmě i podvod; vysokoškolský zákon stanoví nemožnost získat magisterské vzdělání v jakémkoli oboru za dva roky, resp. jinak, než je v zákoně uvedeno) a tak poskytování i pobírání jakýchkoliv náhrad mzdy a „cestovného“ z takto charakterizovaného a organizovaného kurzu (chcete-li „studia“), bylo poskytování i pobírání náhrad bez právního důvodu, byť by byly přijímány v dobré víře. Získání vysokoškolské kvalifikace rostlinolékaře je podmíněno absolvováním akreditovaného studijního programu schváleného ministerstvem (MŠMT), viz § 78 vysokoškolského zákona, v trvání minimálně čtyř let, přičemž student musí absolvovat studium bakalářské v trvání minimálně 3 let (§ 45 vysokoškolského zákona) a na to navazujícím magisterským studiem v trvání minimálně jednoho roku (§ 46 vysokoškolského zákona). Z právní logiky věci je zjevné, že až po získání vysokoškolské kvalifikace je možné kvalifikaci doplňovat, prohlubovat, rozšiřovat či zvyšovat a v takovém případě by byly finanční prostředky vynakládány důvodně. V citované věci však o žádnou z těchto alternativ nešlo. Vedoucím zaměstnancům Správy bylo právníkem doporučeno pečlivě si přečíst ustanovení § 126 a 141 až 144 zákoníku práce a příslušná ustanovení vysokoškolského zákona.

Zcela jednoznačně nelze požadovat vzdělání určené podle § 5 odst. 1 písm. a) rostlinolékařského zákona, rozuměj absolvování akreditovaného magisterského studia tak, jak stanoví zákon č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, a zároveň je určit a organizovat jakožto dvouleté „specializační studium“ rostlinolékařství (další výmysl Správy) a navíc jakousi samozvanou „akreditační komisi“ ustanovenou z iniciativy Správy a zemědělské univerzity. Samozvaná tzv. „akreditační komise“, která se údajně sešla a stanovila dvouletý studijní program s tím, že tento program odpovídá čtyřletému akreditovanému magisterskému programu a protože takto stanovili, dále určili, že absolventi získali po dvou letech kurzů

kvalifikaci rostlinolékaře podle zákona, musí být povolána k odpovědnosti minimálně za porušení zákona o vysokých školách a zákona o rostlinolékařské péči. I zemědělská univerzita je vázána při uskutečňování vysokoškolského studia pravidly daných zákonem o vysokých školách, případně jinými zákony (rostlinolékařský zákon). Akreditace magisterského studijního programu je kompetencí ministerstva (MŠMT), nikoli jakési skupiny samozvaných vedoucích zaměstnanců, kteří určí, že dvouletý kurz odpovídá svojí náplní čtyřletému řádnému magisterskému studiu a SRS je jako řádné čtyřleté magisterské studium (§ 5 odst. 1 písm. a) rostlinolékařského zákona) uznává. Je zjevné, že sama zemědělská univerzita vysokoškolský zákon již několik let porušuje. O porušování vysokoškolského zákona a zákona o rostlinolékařské péči bylo řečeno a napsáno již dost. Jak je vidět, naprosto zbytečně. Protože nikdo ze zaměstnanců SRS kvalifikaci „rostlinolékaře“ za celou existenci SRS (od 1.1.1997) dvouletým kurzem, nebo chcete-li tzv. „postgraduálním studiem“, rovněž dvouletým, a po jeho zrušení „dvouletým distančním specializačním studiem“, nezískal a protože finanční prostředky byly účelově na získání citované kvalifikace určeny, jde o plnění bez právního důvodu řádově podle hrubého odhadu dosahující nebo překračující do současné doby několik miliónů Kč (v listopadu 2001 údajně překračující částku 3 mil. Kč). Zaměstnanci SRS v citované věci plnili pouze roli jakýchsi statistiků, jejichž účast byla použita jako důvod platit zemědělské univerzitě existenční finanční prostředky k provozu katedry za neexistující magisterské, dříve postgraduální, studium. Jakým způsobem probíhal tok finančních prostředků a jaká byla jejich konkrétní výše je třeba prověřit na ekonomickém odboru podle bankovních, daňových, případně jiných dokladů.

Byly dány dva podněty k urychlenému nezávislému a vnějšímu přezkumu – auditu (vnitřní přezkum byl za zjevně indikované absence hrozby kontroly, sankce a povolání k osobní odpovědnosti pouze iluzorní a komickou záležitostí), aby konečně příslušní vedoucí zaměstnanci SRS ve věci získání řádné kvalifikace podle § 5 odst. 1 písm. a) dosavadního rostlinolékařského zákona měli vnější nezávislé stanovisko a tudíž i jasno, že je nezbytně nutné, aby se věcí zabýval Nejvyšší kontrolní úřad, Ministerstvo zemědělství a Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Inicie vnějších přezkumných mechanismů uvedených v předchozí větě byla však věcí vedoucích zaměstnanců SRS, rozumějme těch, kteří popsane kurzy organizovali, dávali pokyny k placení „školného“ univerzitě a náhrad zaměstnancům, určovali zaměstnance ke „studiu“ aj. Nelze se proto divit, že to byli právě oni, kteří na žádném přezkumu zájem neměli, že takový přezkum by sice byl ku prospěchu věci a řadových zaměstnanců a že by konečně odstranil nejasnosti a „jasné“ představy vedoucích zaměstnanců SRS o tom, jak řádný magisterský akreditovaný program probíhá (rovněž i PGS), kdo je oprávněn takové studium navrhnout, kdo je oprávněn takové studium schválit, na kolik let je absolvování takového studia určeno, aby byly zákony předepsané povinnosti splněny, a jakým dokladem se splnění kvalifikace rostlinolékaře prokazuje, aby byly splněny podmínky kvalifikace podle § 5 odst. 1 písm. a) rostlinolékařského zákona, a proto nabyla na intenzitě jejich iniciativa umlčování všech, kteří na tyto skutečnosti poukazovali..

S účinností od 1.7.1990 platil zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách. Protože si „porevoluční“ praxe vynutila jasné a srozumitelné podrobnější vymezení podmínek postgraduálního studia, koneckonců na žádost Rady vysokých škol podanou v zájmu jednotného postupu při realizaci postgraduálního studia, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále i „Ministerstvo školství“) vydalo k tomuto zákonu dne 4.7.1991 pod č. 19 736/91-302 Pokyn k postgraduálnímu studiu (dále i „Pokyn“), který byl publikován ve sbírce zákonů. Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů dále i „vysokoškolský zákon“), zákon č. 172/1990 Sb., o vysokých školách, s účinností od 1.7.1998 zrušil a z důvodu stanovení pozdější účinnosti některých ustanovení byl tento zákon zcela zrušen s účinností od 1.1.1999. Ustanovení zákona

č. 111/1998 Sb., § 1 až 82, 84 až 99, 101 až 107 a 108 odst. 2 nabyla účinnosti k datu 1.1.1999, § 108 odst. 3 k datu 31.12.2001. Zákon č. 172/1990 Sb. a s ním i Pokyn k postgraduálnímu studiu zůstaly v platnosti do 31.12.1998 (ověřeno v ASPI dne 26.6.2001). Ustanovení zákona č. 172/1990 Sb. týkající se postgraduálního studia, § 1, 18 až 25, 22, 23, 25, 38, 41, byla tedy platná do 31.12.1998.

Na základě informací podaných Univerzitou koncem června 2001 nezbylo ve věci připravovaného dalšího běhu studia jinak, než se zabývat aktuální situací a zvážit právní opodstatněnost a důvodnost závazkových vztahů, jak Univerzity a SRS, tak zaměstnanců SRS vůči SRS, v rutinních intencích „nástavbového specializačního distančního studia“ rostlinolékařství, nebo také běžně nazývaného „PGS“ (viz vydaná vysvědčení o PGS a vydaná vysvědčení o „distančním specializačním studiu“ rostlinolékařství, nebo dokonce i „Osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání“, „brněnská specialita na Správě uznávaná jako řádné vysokoškolské vzdělání u zaměstnanců s absentující vysokoškolskou kvalifikací, ač vysokoškolský zákon takové uznání vylučuje), protože tak, jak bylo studium organizováno a ukončeno včetně výsledného efektu, v žádném případě postgraduálním studiem až do zrušení dnem 31.1.1998 požadované § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči a změnách některých souvisejících zákonů, v platném znění (dále i „rostlinolékařský zákon“) se nejednalo; o „nástavbovém specializačním distančním studiu“ viz níže.

Přestože postgraduální studium s účinností od 1.1.1999 Univerzita nemůže organizovat ani poskytovat, srozumitelně, žádná vysoká škola jej od tohoto data nemohla poskytovat ani udělovat jakési vysvědčení či titul, je logické, že v rostlinolékařském zákoně získání kvalifikace „rostlinolékař“ v době minulé úspěšným absolvováním PGS (rozumějme v době platnosti vysokoškolského zákona č. 172/1990 Sb.), jakožto formy minimálně tříletého vysokoškolského studia, přetrvává i po 1.1.2002 v novele č. 314/2001 Sb., avšak v žádném případě takové studium po 31.12.1998 nelze již organizovat, a o zastíracím verbálním manévru Správy s „distančním specializačním studiem“ rostlinolékařství nemluvě. Tato skutečnost je však vzhledem k jasným a čitelným faktům periferního charakteru a nic nemění na věci hlavní, totiž, že formu takového studia dříve ÚKZÚZ, z něhož byla SRS delimitována, a od 1.1.1997 do 31.12.1998 Správě (podle dat na vysvědčeních o PGS i později), Univerzita nikdy neposkytovala a SRS pro své zaměstnance nikdy neorganizovala. Proto o takovém studiu Univerzita nemůže vydávat jakési vysvědčení o PGS, navíc v rozporu s vysokoškolským zákonem, a SRS je uznávat jako doklad o získání vysokoškolské kvalifikace „rostlinolékař“. Ze strany SRS došlo zřejmě k nepochopení vztahu vysokoškolského zákona č. 111/1998 Sb., účinného od 1.7.1998, a rostlinolékařského zákona. Organizátoři tzv. PGS se po datu 31.12.1998 zřejmě podle ust. § 5 odst. 1 písm. b) rostlinolékařského zákona domnívali, že bez ohledu na zrušení postgraduálního studia jakožto vysokoškolského institutu a jedné forem vysokoškolského studia platného do 31.12.1998, mohou toto studium organizovat dále, protože je uvádí rostlinolékařský zákon (§ 5 odst. 1 písm. b); a je zajímavé, že Univerzita se tvářila, jakoby toto studium poskytovala (viz vydávaná „vysvědčení“) a jakoby údajné „postgraduální“ studium bylo studiem akreditovaným.

Podle tehdy získaných informací z Univerzity bylo na postgraduální studium vyčleněno pouze 10 míst a ty byly plně obsazeny – kapacitně Univerzita nebyla schopna více míst na postgraduální studium poskytnout, zejména pro přísně individuální charakter organizace výuky PGS. Na výuku postgraduanta byl vždy určen jeden vyučující Univerzity, zpravidla profesor. U výuky 20 až 30 zaměstnanců SRS tomu takto nebylo. Jak níže uvedeno, nelze vycházet z chybného a všeobecně (v rámci SRS, ale i ÚKZÚZ) přijímaného pojmenování

„postgraduální“, ale z faktické náplně, organizace a splnění podmínek studia stanovených právním předpisem. O jakou formu studia zaměstnanců SRS se ve skutečnosti jednalo, a jak jej bylo možné nazvat, se lze jen dohadovat, když Univerzita ještě dne 19.11.1999. tedy necelý rok po zrušení postgraduálního studia nadále vydává jakési vysvědčení o postgraduálním studiu a odůvodňuje jeho vystavení zákonem č. 111/1998 Sb., když právě tento zákon toto studium ke dni 31.1.1998 zrušil a stanovil, že dřívější postgraduální studium je nadále doktorským studijním programem (§ 98 odst. 1 písm. c), jehož úspěšným zakončením student získá v oblasti přírodních věd (sem bychom mohli zařadit příslušné studium pro rostlinolékaře) titul doktora přírodních věd, titul RNDr. Později, tj. po červnu 2001, po dvou letech tzv. „studia“ Univerzita vydává zaměstnancům SRS, kteří při nástupu nesplnili požadavek kvalifikace, jakési vysvědčení o „distančním specializačním studiu“, kterým samozřejmě nabytí kvalifikace nelze prokázat, protože není akreditovaným studijním programem vysoké školy (bakalářským, magisterským a doktorským), není studiem umožňujícím získání kvalifikace „rostlinolékař“ stanovené rostlinolékařským zákonem.

VI. Část

Hodnocení z hlediska platnosti smluv uzavřených se zaměstnanci

Rozhodující roli a veškerou odpovědnost za organizaci tzv. postgraduálního studia nesl odbor informatiky s rozhodující aktivitou vedoucího odboru. Při konstituci Správy s účinností o 1.1.1997 také odbor informatiky byl „tvůrcem“ tzv. „Smlouvy o postgraduálním studiu (dále i „smlouva“). Smlouvu koncipoval a její konečné znění navrhoval vedoucí odboru informatiky. Vedení Správy ji následně schválilo. Ve smlouvě se zaměstnanci zavazovali ke dvouletému studiu postgraduálnímu a setrvání u organizace po dobu minimálně tří let a pakliže tato lhůta byla z iniciativy zaměstnance kratší, zavazoval se vrátit poměrnou část z paušální částky uvedené ve smlouvě vynaloženou na jeho studia a Správa se zavazovala k uvolňování a náhradám za studium. Na tato „studia“ byli vysíláni pouze zaměstnanci, kteří již vysokoškolské vzdělání zemědělské směru měli, měli titul Ing., avšak ze zákona nesplňovali základní kvalifikační požadavek pro výkon funkce rostlinolékař, protože tento obor nevystudovali a zákon jasně stanovil, že taková kvalifikace je pro výkon této funkce nezbytná. Zákon konkrétně od 1.1.1997 stanovil, že zaměstnanci musí být absolventy postgraduálního studia nebo studia magisterského. Kurzy organizované citovanými zúčastněnými subjekty zákony stanovené podmínky nesplňovaly. Faktem, že o žádné postgraduální studium nejde (PGS je minimálně tříleté, musí být akreditované a na magisterské studium nikdo nenastoupil – bylo ze zákona minimálně čtyřleté), že jde podvod od samého začátku, že plnění podle smlouvy nikdy nastalo, tj. nejednalo se o postgraduální studium a tedy „vymyšlený“ dvouletý kurz a „vymyšlené“ vysvědčení nesplňovaly požadavky kvalifikace dané vysokoškolským zákonem a zákonem o rostlinolékařské péči, nikoho nezajímalo. Všichni odpovědní vedoucí zaměstnanci se spojili ve vzájemné vůli organizovat dvouleté kurzy, vydávat je za řádné vysokoškolské postgraduální studium (nebo i studium či kurzy jinak pojmenované – viz výše) a zemědělské univerzitě za „získanou vysokoškolskou kvalifikaci v oboru rostlinolékařství (nebo ochrana rostlin)“ platit ve svém součtu miliónové finanční prostředky. Tyto skutečnosti jsem začal zjišťovat přes různé překážky zhruba od května 2001, kdy jsem obdržel k právnímu posouzení návrh smlouvy na další běh tzv. PGS. Žádný ze zaměstnanců Správy, kteří absolvovali tzv. PGS, nemůže předložit doklady o rigorózní zkoušce a vysokoškolský diplom o udělení titulu „doktor“, které jsou zákonem určeným finálním výsledkem absolvování a úspěšně ukončeného řádného vysokoškolského akreditovaného postgraduálního studia a tím ani splnění základního kvalifikačního požadavku k výkonu funkce „rostlinolékař“. Přesto je těmto zaměstnancům quasi vzdělání uznáno jako řádné vysokoškolské a z příkazu vedení jsou zařazeni na příslušná místa.

Zaměstnavatel, stejně jako zemědělská univerzita, museli od počátku vědět, že jde o podvod, že jde o neplatné smlouvy a to jednak smlouvy Správy se zaměstnanci a dále smlouvy Správy se zemědělskou univerzitou. Ale miliónové příjmy univerzitě zřejmě za to riziko stály. A jestli měl někdo ze zaměstnanců skryté pochybnosti o počínech vedení Správy a zemědělské univerzity, po 22.11.2001 už je mít nemohl, neboť právní rozbor z 21.11.2001 byl rozeslán na 106 (nebo 108) e-mailových adres Správy a zhruba od června 2001 se vedly s vedením správy právní spory s argumentací podrobně vypracovanou v rozboru z 21.11.2001.

VII. Část

Hodnocení z hlediska trestního práva

Vzhledem k dostatečně dobře čitelným a srozumitelným faktům nezbyvá, než ve věcech organizování kurzů zemědělskou univerzitou a Správou a na Správě uznávaných za řádné vysokoškolské studium, jakožto i jejich úhradu a vydávané doklady (vysvědčení), podrobit přezkumu z hlediska trestního práva. Není od věci navrhnout přezkum i z hlediska zločinného spolčení.

Přezkum by se měl v minimálním rozsahu zabývat důvodným podezřením ze spáchání trestných činů:

- a) podvodu (podvodně uzavřené smlouvy o postgraduálním nebo jiném studiu se zaměstnanci na jejichž základě univerzita obdržela ve svém součtu milióny korun) podle § 250 tr. zákona.

Důvodně se lze domnívat, že 100 až 200 zaměstnanců (přesné počty má personální oddělení) Správy bylo uvedeno v omyl, když byli přesvědčeni o nástupu na dvouroční postgraduální studium, později sice svým rozsahem a obsahem totožné, avšak přejmenované (druhá polovina roku 2001) na „distanční specializační studium“, kterým si, jak byli ředitelem přesvědčováni, měli doplnit vysokoškolskou kvalifikaci, když vysokoškolskou kvalifikaci fakticky tímto kurzem nezískali a zemědělská univerzita obdržela finanční prostředky Správy, jakoby řádné vysokoškolské studium poskytla. Nejde ze strany zemědělské univerzity o obohacení se ke škodě cizího majetku (finanční prostředky Správy) tím, že 100 až 200 zaměstnanců Správy bylo uvedeno v omyl?

- b) porušování povinnosti při správě cizího majetku (z finančních prostředků Správy byly hrazeny kurzy nazývané Správou studia, kterými měli zaměstnanci dosáhnout vysokoškolské kvalifikace pro výkon funkce „rostlinolékař“, která však byla pouze dvouletými kurzy a zaměstnanci zákonem požadované kvalifikace nedosáhli) podle § 255 tr. zákona.

Důvodně se lze domnívat a každému je srozumitelné, že vynakládání finančních prostředků Správy (rozpočtové organizace) musí být v souladu s platnými právními předpisy, zejména v oblasti spravování státních finančních prostředků, k meritu věci vymezeno úzeji – rozpočtových. Jde o vynakládání finančních prostředků rozpočtové organizace, kterou Správa podle rostlinolékařského zákona konstitutivně je, v souladu s právními předpisy, když Správa uzavře se zaměstnanci podvodné smlouvy o neexistujícím PGS (další název viz výše) studiu a namísto něho organizuje dvouleté kurzy, další smlouvu o financování neexistujícího studia se zemědělskou univerzitou a následně za tyto svojí podstatou kurzy převádí ze svého rozpočtu ve svém součtu

miliónové finanční prostředky univerzitě? Nejde o způsobení škody jinému (státu), a to nikoli malé, tím, že někdo porušil podle zákona mu uloženou nebo smluvně převzatou povinnost opatrovat nebo spravovat cizí majetek? Nejde o vynakládání finančních prostředků Správy bez právního důvodu? Důvodně se lze domnívat že ano.

- c) zneužívání pravomoci veřejného činitele, když ředitel v rozporu se zákonem (vysokoškolským a rostlinolékařským) organizoval ve spolupráci s univerzitou výuku, kterou zaměstnanci Správy zákonem požadované kvalifikace nedosáhli, přitom ale na tyto kurzy byly s tímto odůvodněním vyslány a museli podepsat se zaměstnavatelem smlouvu o vysokoškolském studiu (PGS) které vysokoškolským studiem nebylo (v mnoha případech donucení, aby byl naplněn požadovaný počet zpravidla 25 až 30 účastníků) a ředitel na základě těchto skutečností poskytoval univerzitě statisícové (a ve svém součtu miliónové) finanční prostředky. Protože zaměstnanci byli na kurzy (na Správě nazývané studia) vysíláni z důvodu absence základní vysokoškolské kvalifikace pro výkon funkce „rostlinolékař“ a dvouletým kurzem zákonem požadovanou kvalifikaci nikdy nezískali, přesto se tak zemědělská univerzita tvářila a přijímala finanční prostředky a Správa se tvářila, že vysokoškolská kvalifikace je splněna a zaměstnanec byl do funkce zařazen, je třeba se zabývat skutkovou podstatou trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 tr. zákona.

Jde o škodu ve výši několika miliónů korun způsobenou státu, když ředitel převáděl tyto částky univerzitě za neexistující studium a za neexistující kvalifikaci? Jde o zneužívání pravomoci veřejného činitele a výkon pravomoci způsobem odporující zákonu, nebo překročení pravomoci, nebo nesplnění povinnosti vyplývající z jeho pravomoci, v úmyslu způsobit jinému škodu (státu), když z titulu pravomoci daných řediteli správního úřadu (§ 38 zákona č. 147/1996 Sb.) přesvědčuje zaměstnance o nutnosti podpisu smlouvy na postgraduální studium a absolvování dvouletého PGS studia, které ze zákona tímto studiem není, aby získali kvalifikaci „rostlinolékaře“, po absolvování dvouletého kurzu jim základní kvalifikaci „rostlinolékaře“ požadovanou zákonem přizná, přestože kvalifikaci podle zákona nezískali a zemědělské univerzitě převádí finanční částky z rozpočtu Správy, jakoby zákonem požadované studium poskytovala? Na právní námitky, že tito zaměstnanci uskutečňovaným kurzem zákonem požadovanou základní kvalifikaci pro výkon funkce „rostlinolékař“ nezískali a že jde o finanční prostředky Správy vydávané bez právního důvodu ředitel odpověděl: „Já jim ty peníze stejně dám a nikdo mně nebude určovat, jaké školení si objedná.“

VIII. Část

Stručně vztah k zákonu č. 218/2002 Sb., o služebním poměru (dále i „služební zákon“)

Předmět získávání kvalifikací podle představ vedoucích zaměstnanců Správy shora uvedený se týká období od 1.1.1997 (před tímto datem se obdobné kurzy vydávané za PGS organizovaly v rámci právního předchůdce, tj. ÚKZÚZ) do 30.5. 2004. Proto hned v úvodu je třeba říci, že zvláště a mimo toto sdělení se bude nutné zabývat stavem „kvalifikovanosti“ zaměstnanců po 31.5.2004, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 326/2004 Sb., zejména ustanovením § 82 ve vztahu ke služebnímu zákonu, neb vliv minulých let a právní důsledky v „rostlinolékařském“ zákonodárství a jeho praktické a pravdivé realizaci, v obou případech „zabezpečovaném“ vedoucími zaměstnanci Správy, je zde zřejmý. Nic na věci nemění ani odložená účinnost některých ustanovení služebního zákona.

V této věci je nutné vycházet ze zcela jasné premisy služebního zákona, který žádné výjimky ze vzdělání nepřipouští, připouští pouze výjimku z absolvování čekatelské lhůty. Rostlinolékařský zákon č. 326/2004 Sb. nepřipouští rovněž žádné výjimky ze vzdělání, natož výjimky ze základního (vysokoškolského) vzdělání v oboru požadované zákonem pro výkon příslušné úřední funkce (rostlinolékaře), připouští pouze výjimku z atestačních studií (§ 89 odst. 7).

Všichni zaměstnanci Správy, kteří od 1.1.1997 (anebo dokončovali zmíněné kurzy započaté v době, kdy byli zaměstnanci ÚKZÚZ) absolvovali tzv. dvouletý kurz vydávaný za PGS, které tímto studiem samozřejmě nebylo, nebo kteří absolvovali tzv. „distanční specializační studium“ anebo kurzy „celoživotního vzdělávání“, které navíc není vysokoškolským studiem a absolventi nejsou studenty vysoké školy a dokládá se pouze osvědčením, nikdy rostlinolékařským zákonem požadované kvalifikace nedosáhli a tento stav je nepochybný i dne 30.5.2004. Odpovědní vedoucí zaměstnanci Správy musí odpovědět na dvě základní otázky:

1. Po datu 30.5.2004 již kvalifikaci citovaní zaměstnanci měli?
2. Pokud ano, jakou?

Pravda ohledně odborné profesní kvalifikace zaměstnanců Správy je však mnohem závažnější. K datu 31.5.2004, kdy nabývá účinnosti zákon č. 326/2004 Sb., kolem 200 zaměstnanců nesplňuje základní podmínku pro výkon funkce „rostlinolékař“. Jsou to zaměstnanci, kteří byli v minulosti absolventy dvouročných kurzů (včetně těch, co nastoupili později) a které byly vydávány za PGS. Další řada zaměstnanců se „vešla“ dne 1.1.1997 pod výjimku ze vzdělání podle § 5 odst. 3 zákona č. 147/1996 Sb. Personální přezkum splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon funkce „rostlinolékař“ řádným vysokoškolským studiem, rozumějme akreditovaným studijním programem, potvrdí, že takových zaměstnanců je velmi málo. Řádné vysokoškolské studium rostlinolékařství nebo ochrany rostlin vykazuje až na výjimky zpravidla mladá generace, resp. několik zaměstnanců Správy kteří tato studia úspěšně dokončili v řádném denním studiu jako přípravu na povolání a kteří rozhodně nezastávají důležité vedoucí funkce, řádné PGS studium vykazují asi 4 zaměstnanci a ti jsou držiteli titulu doktor. Zhruba ze 400 zaměstnanců Správy (celkem zhruba 480 zaměstnanců) zařazených na odborné funkci vykazuje zákonem požadované řádné vysokoškolské studium hrstka zaměstnanců. Přesný počet zná personální oddělení). Uznáme-li, že pro název „Rostlinolékařská správa“ nelze shledat řádné institucionální zdůvodnění, jde totiž o úřad za zákona nadaný kompetencemi dozorovými, kontrolními, rozhodovacími a sankčními, a proto lze připustit odpovídající název „Správa ochrany rostlin“, navíc absentující odborně zdůvodnitelnou definici „rostlinolékařství“, nebo chcete-li expresivně řečeno „léčení rostlin“. Za tento stav nezbyvá jinak, než povolat k odpovědnosti vedení Správy, které po více jak sedm let organizuje za miliónové finanční prostředky kurzy, kterými zaměstnanci požadovanou základní vysokoškolskou kvalifikaci nezískali, uznává smyšlené a zfalšované doklady za průkaz vysokoškolské kvalifikace, a od června 2001 jsou dostatečně s tímto stavem seznámeni právníkem, a od 22.11.2001, kdy bylo na více jak 100 e-mailových adres, je s tímto stavem seznámena celá Správa.

K řádnému přezkumu tzv. PGS byly již dány dva podněty s tím, aby právní střety s vedením Správy vyvolané „ochranářskými“ opatřeními byly konečně vyjasněny. O těchto podnětech a podvodech s PGS a miliónových výdajích bez právního důvodu a neví ani zřizovatel. Byly podány návrhy na přezkum těchto studií za účasti Nejvyššího kontrolního úřadu, Ministerstva školství, tělovýchovy a mládeže a Ministerstva zemědělství s poznámkou, že by nebylo od

věci, aby byl přítomen i příslušný státní zástupce. Ohledně dvou citovaných podnětů vedení Správy zarytě mlčí.

IX. Část Závěr

V důsledku „kvalifikační“ praxe uplatňované Správou od 1.1.1997 do 30.5.2004, minimálně z personálního a právního hlediska znamená:

1. Všichni zaměstnanci Správy (hrubým odhadem kolem 100 až 200 – přesné číslo má personální oddělení), kteří absolvovali dvouleté tzv. „postgraduální studium“, později „distanční specializační studium“ na zemědělské univerzitě v Praze nebo v Brně a Správa jim tyto kurzy vzhledem k ustanovení § 5 odst. 1 písm. b) rostlinolékařského zákona uznala jako řádné vysokoškolské postgraduální studium a tudíž podle rostlinolékařského zákona splnění požadavku kvalifikace, základní vysokoškolskou kvalifikaci podle citovaného ustanovení těmito kurzy nedosáhli a proto nesplňují základní podmínku pro výkon funkce „rostlinolékař“. Citované kurzy i přes jejich honosný název podle rostlinolékařského a vysokoškolského zákona a Pokynu postgraduálním studiem citovaným právními předpisy fakticky nikdy nebyly.
2. Smlouvy o postgraduálním studiu, které Správa se zaměstnanci uzavírala a zaměstnanci se zavazovali setrvat u Správy tři roky anebo k náhradě nákladů za postgraduální studium v případě rozvázání poměru před vypršením této lhůty, byly a jsou neplatné a nelze z nich dovozovat právní důsledky, neb od počátku se jednalo o podvod, předmět plnění neexistoval, Správa a její vedoucí zaměstnanci o tom věděli anebo vzhledem ke svému postavení o tom vědět měli a permanentně uváděli zaměstnance v omyl, když je přesvědčovali o absolvování postgraduálního studia a splnění kvalifikačních požadavků podle § 5 odst. 1 písm. b) rostlinolékařského zákona.
3. Předmět plnění, na který bylo vázáno splnění základního kvalifikačního požadavku podle zákona a jeho úplatné zajištění organizací, nenastal, resp. organizace za spolupráce se zemědělskou univerzitou jej nesplnila a zaměstnanec smlouvu podepsal v omylu a v dobré víře. Protože Správa zaměstnanci postgraduální studium nezajistila – neposkytla, zaměstnanec nedosáhl zákonem požadované základní kvalifikace, nebylo možné domáhat se z tohoto titulu na zaměstnanci jakékoliv náhrady nákladů.
4. Ze strany zemědělské univerzity je třeba posoudit, zdali a v jakém rozsahu jde o bezdůvodné obohacení a v jakém rozsahu. Postgraduální studium jednak poskytnuto nebylo a navíc citované studium podle Pokynu trvá zpravidla 3 roky, maximálně však sedm let včetně přerušení. Zemědělská univerzita popsáním způsobem jednala i po červnu 2001, kdy jí bylo právníkem Správy dostatečně srozumitelně tlumočeno a předloženo mnoha stránkové právní stanovisko, že jde o kurzy, že řadoví zaměstnanci Správy žádnou základní kvalifikaci pro výkon funkce „rostlinolékař“ nezískávají, což nakonec i uznala, nicméně po dohodě s ředitelem Správy se pokračovalo v nezměněném přístupu dál. Koneckonců pro zemědělskou univerzitu nebylo tak důležité dodržovat zákony, když se jednalo o celkem zajímavé finanční příjmy od Správy. Nebylo síly prosadit zákon. Naopak, Správa a zemědělská univerzita spojily své mocenské síly k pokračování kurzů, které se pod přemalovaným štítem z „postgraduálního studia“ přejmenovaly na „distanční specializační studium“, opět bez výsledného efektu

požadovaného zákonem a tak to trvalo až do 30.5.2004. Je třeba uznat, že zemědělská univerzita přece jenom jakési kurzy pro zaměstnance Správy poskytla, ale jaké?

5. Protože jde o náklady, které Správa měla vynaložit na získání základní vysokoškolské kvalifikace pro výkon funkce „rostlinolékař“ postgraduálním studiem, které takovým studiem nebylo, nejde o právní pochybení ale o naprosto úmyslné podvodné jednání ze strany vedoucích zaměstnanců Správy, zejména ředitele, náměstka, vedoucí personálního oddělení a vedoucího právního oddělení. Uzavřené smlouvy nebyly platné, předmět plnění nebyl neposkytnut, nároky z těchto smluv jsou nevymahatelné a dále jde o posouzení, do jaké míry jsou příslušní vedoucí zaměstnanci Správy odpovědní za škodu způsobenou organizací, neb zatím nelze jinak, než jako škodu způsobenou organizací popsaný stav hodnotit.
6. Zdá se mi nezbytné povolat k odpovědnosti všechny osoby, které se na těchto podvodech účastnily, všechny vedoucí zaměstnance Správy a zástupce zemědělské univerzity. Okamžitě realizovat přezkum splnění základní kvalifikace pro výkon funkce „rostlinolékař“ u všech zaměstnanců Správy, kteří citované kurzy absolvovali a to vše za součinnosti Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstva zemědělství, Nejvyššího kontrolního úřadu a příslušného Státního zastupitelství. Další postup bude záviset na závěrech přezkumu.

V Praze dne 29.9.2005

Poslanec za ODS
Ing. Milošlav Kučera

Parlament České republiky kancelář předsedy Poslanecké sněmovny	
Datum: 31 -10- 2005	
Č.j.: 113 92 /05	Přílohy: 1

Předseda vlády České republiky
Jiří Paroubek

V Praze dne 27. října 2005

Čj.: 20916/05 - KPV

Vážený pane poslanče,

přijměte, prosím, následující odpověď na Vaši písemnou interpelaci ve věci „problematického naplňování zákonem stanovených kvalifikačních předpokladů pracovníky Státní rostlinolékařské správy“ (evidenční číslo 781).

Vaše obsáhlá interpelace upozorňuje na dva „okruhy problémů“ (v období od 1.1.1997 do roku 2004). Především má pochybnosti o charakteru studia uskutečňovaného zmíněnými univerzitami a dále se zajímá, zda absolventi tohoto studia splňují kvalifikační požadavky podle zákona č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči, a zákona č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů pro pracovníky Státní rostlinolékařské správy. K vašim pochybnostem ohledně charakteru studia uvádím:

V období od 1.1.1997 do 1.1.1999 byl platný zákon č. 172/1998 Sb., o vysokých školách, který v § 22 upravoval postavení tzv. postgraduálního studia, které bylo určeno pro absolventy vysokých škol, obsahovalo přednáškové kurzy, zkoušky a ukončovalo se obhajobou disertační práce, kterou měl student prokázat schopnost samostatně vědecky pracovat, a vykonáním rigorózní zkoušky. Absolventům postgraduálního studia byl přiznáván akademicko-vědecký titul „doktor“. Konkrétnější podmínky postgraduálního studia pak byly upraveny vnitroresortním předpisem „Pokyn k postgraduálnímu studiu“, č.j. 19 736/91-302.

Kromě toho citovaný zákon v § 24 umožňoval vysokým školám uskutečňovat i tzv. celoživotní vzdělávání občanů, cituji:

„(1) Vysoké školy mohou uskutečňovat celoživotní vzdělávání občanů, kterým zejména

- a) poskytují další vzdělání potřebné k výkonu specializovaných povolání, popřípadě činností,
- b) umožňují doplňování vzdělání podle rozvoje světové vědy.

(2) Úhradu výdajů spojených s tímto studiem poskytují vysokým školám zpravidla právnické osoby, které vysílají účastníky k tomuto studiu, popřípadě účastníci studia“.

Od 1. 1. 1999 platí současný zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů. I tento zákon stanoví typy studijních programů (bakalářský, magisterský, doktorský), v nichž lze získat vysokoškolské vzdělání a po jehož ukončení jsou absolventům udělovány akademické tituly. Doktorský studijní program je definován v § 47 zákona o vysokých školách (standardní doba studia 3 roky, ukončení státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce a udělení akademického titulu „doktor“ („Ph.D.“) nebo „doktor teologie“ („Th.D.“)

Kromě toho mohou i nadále vysoké školy uskutečňovat tzv. celoživotní vzdělávání podle § 60 zákona o vysokých školách. Z uvedeného vyplývá, že v období od 1.1.1997 do současnosti, tj. v období účinnosti zákona č. 147/1996 Sb. a zákona č. 326/2004 Sb. měly vysoké školy právo uskutečňovat jak vysokoškolské studium (postgraduální podle § 22 zákona č. 172/1990 Sb. a doktorský studijní program podle § 47 zákona č. 111/1998 Sb.), tak i celoživotní vzdělávání (podle § 24 zákona č. 172/1990 Sb. a podle § 60 zákona č. 111/1998 Sb.).

Bylo zjištěno, že obě zmíněné univerzity uskutečňovaly studium „Rostlinolékařství“ v rámci celoživotního vzdělávání, nikoliv jako magisterské nebo doktorské studijní programy spojené s udělením akademicko-vědeckého titulu či akademického titulu. I tomu odpovídaly doklady, které úspěšní účastníci obdrželi od České zemědělské univerzity v Praze, a to „Vysvědčení specializačního distančního studia Rostlinolékařství“ - do roku 2003, od roku 2003 „Osvědčení o absolvování specializačního studia Rostlinolékařství“ a od Mendelovy zemědělské a lesnické univerzity v Brně „Osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání“ - postgraduální specializační studium Rostlinolékařství. Studium se ukončovalo závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné práce. Žádný akademický titul nebyl úspěšným účastníkům programu udělován.

K otázce, zda absolvováním programů celoživotního vzdělání jsou splněny kvalifikační požadavky pracovníka Státní rostlinolékařské správy (dále jen „SRS“) podle zákona č. 147/1996 Sb. a zákona č. 326/2004 Sb. se vyjádřilo Ministerstvo zemědělství. Podle jeho sdělení Státní rostlinolékařská správa vznikla ke dni 1.1.1997 podle zákona č. 147/1996 Sb. Většina pracovníků byla převedena z Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského, menší část pracovníků byla nově přijata. Vzhledem k tomu, že šlo o nové aktivity a činnosti, které byly spojeny s kontrolní a dozorovou činností a často i s tvorbou nových předpisů a pravidel, bylo

nutno rozšířit odborné znalosti všech pracovníků. V souladu s tím byly také všechny smlouvy, které SRS uzavřelo s vysokou školou, směřovány na specializační studium.

Slovo postgraduální je použito pouze u první smlouvy z roku 1997. Jde o zjevné pochybení obou smluvních stran, kdy za postgraduální studium bylo ze setrvačnosti označováno jakékoliv studium po ukončení vysoké školy (postgraduální studium bylo upraveno vyhláškou Ministerstva školství č. 49/1967 Sb., o postgraduálním studiu na vysokých školách, která byla zrušena zákonem č. 172/1990 Sb.) Obsah studia byl smluvně zaměřen na potřeby pracovníků SRS rozšiřovat si znalosti na úseku ochrany rostlin získané všeobecným vysokoškolským studiem na vysokých školách zemědělského nebo přírodovědeckého zaměření. Prohlubování či rozšiřování kvalifikace je plně v souladu se zákoníkem práce (§ 126) i jeho pozdějších úprav.

Na základě přístupových dohod o podmínkách vstupu ČR do EU bylo nutné předjímat srovnání úrovně vzdělání zaměstnanců správních úřadů s úrovní vzdělání v ostatních členských zemích. Ministerstvo zemědělství připravovalo od roku 2001 za připomínkování MŠMT nový zákon o rostlinolékařích, který tyto podmínky naplňoval (zákon č. 326/2004 Sb., ustanovení § 82). Tento zákon současně přejímá i formy celoživotního vzdělávání ze zákona č. 111/1998 Sb. Se vstupem ČR do EU značně vzrostly požadavky na znalosti pracovníků SRS z oblasti evropských předpisů, tvorby odborných metodik pro sledování škodlivých organismů uvedených na seznamu Směrnice č. 2000/29/ES a jejích novel. SRS od roku 2002 zpracovává „Katalog prací“ vyžadovaný a posuzovaný pro Evropskou komisi organizací TAİEX, která sleduje i jeho plnění. Od roku 2004 je předkládán i úseku potravinářských výrob Ministerstva zemědělství. Součástí katalogu jsou všechny typy vzdělávání, které je SRS pro své zaměstnance povinna zajistit (většinou dodavatelsky). Vzdělávání je i součástí programu „Strategie rozvoje SRS“ přijatého operativní poradou ministra zemědělství v srpnu 2003. Vedle toho SRS získala tři speciální vzdělávací twinningové programy v hodnotě cca 2 miliony EUR financované EU.

V SRS v současné době probíhá jeden z programů „Light twinning“ financovaný EU a SRS počítá se získáním dalších dvou. Jde o menší vzdělávací programy, každý v hodnotě cca do 250 tisíc EUR. V souladu s potřebami vzdělávání pracovníků SRS bude odborné vzdělávání pracovníků pokračovat i nadále. SRS bude tato vzdělávání zaměřená na rozšiřování a prohlubování znalostí a zahrnutá do „Katalogu vzdělávání“ nadále provádět a z velké části financovat z rozpočtu, se kterým hospodaří. Pravděpodobným dodavatelem vzdělávání na úseku ochrany rostlin budou zemědělské univerzity, protože by měly být schopny „dodat“ požadované znalosti na odpovídající odborné úrovni.

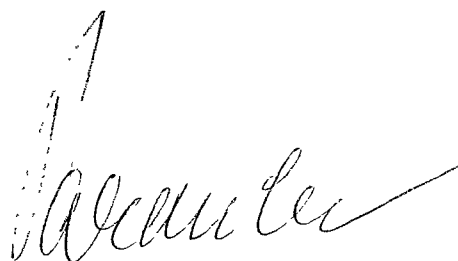
V interpelaci dále zmiňujete i smlouvy uzavřené mezi SRS a univerzitou podle obchodního zákoníku o zajištění studia „Rostlinolékařství“ pro zaměstnance SRS. Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně zaslala kopii smlouvy z roku

1999 (č. 9 KS 126) o zajištění čtyřsemestrového specializačního studia „Rostlinolékařství“ ve smyslu zákona č. 147/1996 Sb. Smlouva byla platná od 1.12.1999 do 31.1.2002, kalkulace nákladů byla přiložena (fakturovaná cena činila celkem 597 tis. Kč pro 15 osob, tj. na jednu osobu včetně DPH byla cena stanovena na 39 800,- Kč, která odpovídá ceně obvyklé za čtyřsemestrové studium programu celoživotního vzdělávání, zejména je-li studium ukončeno „komisionální“ závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné práce). Dodatkem byla platnost smlouvy prodloužena o půl roku, tj. do 30. 6. 2002. Z obsahu smlouvy jednoznačně vyplývá, že se nejednalo o studium v akreditovaném studijním programu vedoucím k získání vysokoškolského vzdělání a k udělení akademického titulu. Dále byl přiložen i program výuky - přehled vyučovaných předmětů se jmény vyučujících, harmonogram přednášek a cvičení, složení zkušební komise, před níž se konala závěrečná zkouška a obhajoba závěrečné práce, jména účastníků s daty ukončení studia a vzor osvědčení, které vydala Mendelova zemědělská a lesnická univerzita v Brně podle § 60 zákona č. 111/1998 Sb. o absolvování programu celoživotního vzdělávání. Ze jmenného seznamu úspěšných účastníků vyplývá, že se studia zúčastnilo celkem 15, všichni s vysokoškolským vzděláním a s akademickým titulem inženýr. Faxové kopie shora uvedených dokumentů Vám mohou poskytnout na ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy.

Česká zemědělská univerzita v Praze v letech 1997 až 2005 uskutečnila celkem čtyři cykly kombinovaného čtyřsemestrového studia „Rostlinolékařství“ formou celoživotního vzdělávání, které ukončilo celkem 90 účastníků. Cena se pohybovala za jeden kalendářní rok v rozmezí 22 000,- Kč až 25 000,- Kč (tj. za celé studium 48 000,-Kč až 50 000,- Kč. Studium bylo rovněž ukončeno závěrečnou zkouškou a obhajobou závěrečné práce, absolventům bylo vydáno vysvědčení (osvědčení) o absolvování studia bez přiznání akademického titulu a bez informace, že účastník získal vysokoškolské vzdělání. Vzor vysvědčení (osvědčení) o absolvování specializačního distančního studia „Rostlinolékařství“ Česká zemědělská univerzita v Praze. Lze mít pouze výhradu k textu „Osvědčení o absolvování specializačního studia Rostlinolékařství“, k poslední větě, která zní: „Studium bylo zřízené v souladu s § 24 odst. 1 písm. a) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, v platném znění, a s požadavky Státní rostlinolékařské správy v souladu se zákonem č. 147/1996 Sb., o rostlinolékařské péči, v platném znění, a svým obsahem a rozsahem odpovídá magisterskému studiu „Rostlinolékařství“. Tato věta může být zavádějící. Neprokazuje však úmyslné zastírání charakteru studia (neobsahuje tvrzení, že je spojeno se získáním vysokoškolského vzdělání a akademického titulu). Tvrzení, že obě univerzity se neoprávněně obohatily, protože vybíraly úhradu za studium, které bylo svým charakterem jednoznačně celoživotním vzděláváním a toto vzdělávání mohly vysoké školy poskytovat za úplatu, není podle mého názoru opodstatněné.

Závěrem si dovolím zdůraznit, že meritem celé záležitosti je patrně nejasná formulace zákona č. 147/1996 Sb. a zákona č. 326/2004 Sb. a domněnka, že kvalifikačním předpokladem je zcela výlučně vysokoškolské vzdělání v oblasti rostlinolékařství nebo v oblasti ochrany rostlin. Pokud by citované zákony obsahovaly odkaz na konkrétní ustanovení daného zákona o vysokých školách (např. u termínu postgraduální studium by byl odkaz na § 22 zákona č. 172/1990 Sb. a u termínu doktorský studijní program odkaz na § 47 zákona č. 111/1998 Sb.) bylo by zcela jasné, že kvalifikačním předpokladem je pouze a výhradně vysokoškolské vzdělání získané absolvováním postgraduálního studia nebo doktorského studijního programu. Protože však citované zákony odkazy na příslušné paragrafy neobsahují, domnívám se, že kvalifikační předpoklady mohou být splněny i absolvováním kurzů celoživotního vzdělávání (správnost tohoto závěru je podpořena tím, že v zákoně č. 326/2004 Sb. je absolvování programu celoživotního vzdělávání u pracovníků s vysokoškolským vzděláním výslovně jako kvalifikační předpoklad uvedeno). Výklad zákona č. 326/2004 Sb., co je a co není kvalifikačním předpokladem pro určitý okruh pracovníků, je však kompetentní podat výhradně Ministerstvo zemědělství.

S pozdravem

Vážený pan

Ing. Miloslav KUČERA

poslanec PS PČR

Poslanecká sněmovna PČR

Praha